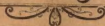

ബാലാമൃതം

ആറാം വിഭാഗം.

എസ്. രംഗനാഥയ്യർ.

48 ഏപ്രിൽ 1954

ബാലാമൃതം

സ്വാതിതിരുന്നാൾമഹാരാജാവ്

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയ

സംഗീതകൃതികൾ

സ്വരപ്പെടുത്തിയതു.

ആറാം വിഭാഗം

ഗാനകലാരവ

തിരുവനന്തപുരം വലിയകൊട്ടാരത്തിൽ

സംഗീതസംസ്ഥാന സമിതി

ബ്രഹ്മശ്രീ ശങ്കരഭട്ടാര്യയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ

രംഗനാഥസ്വാമി.

സംവിധാനം

മിസ്റ്റർ എം. സി. നാരായണപിള്ള ബി. എ.

പരിശോധിച്ചു.

തിരുവിതാംകൂട് സംസ്ഥാനത്തിലെ പെൺപള്ളികളിൽ

ഒ.എം. ക്ലാസ്സിലെ പാഠപുസ്തകമായി

നിയമിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു.

(All Rights Reserved)

[വില്പന അംഗീകാരം]

പ്രകാശകൻ ആർ. റി. പിള്ള, മാല.

ഗാനകലാരവർ മുദ്രാശയം പുസ്തകം വ്യാപാരകൻ.

PRINTED AT THE
SRIDHARA PRINTING HOUSE,
TRIVANDRUM.

1093.

Copies 1,000.

19214

HIS HIGHNESS

SRI PADMANABHA DASA

VANCHI BALA RAMA VARMA SWATI TIRUNAL

KULASEKHARA PERUMAL MAHA RAJA OF TRAVANCORE

(APRIL 1820 TO DECEMBER 1846)

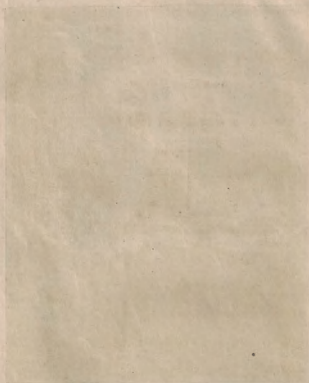
HIS MOST GRACIOUS HIGHNESS

SRI PADMANABHA DASA VANCHI PALA

SIR RAMA VARMA, MAHA RAJA OF TRAVANCORE

G. C. S. I., G. C. I. E., M. R. A. S., F. R. G. S., F. M. U.

OFFICIER DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1100 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
TEL. 773-936-5000

ശ്രീ

സ്വാതിതിദിനാദി രാമവർമ്മ

മഹാ രാജാ വൃ തിരു മനസ്സ കൊണ്ടു

കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയ സംഗീതകൃതികളെ

സ്വരരൂപത്തി എഴുതിട്ടുള്ള

ബാലാമൃതം

എന്ന ഈ ഗ്രന്ഥം

ശ്രീമൂലം തിരുനാളിൽ

തിരുവവതാരം ചെയ്തുള്ളിയ

ശ്രീപത്മനാഭദാസവർണ്ണിപാല

സ്വർ രാമവർമ്മ .

കലശലാഭ കിരീടപതി

മന്നേസുൽത്താൻ

മഹാരാജരാജ രാമരാജാ ബഹദൂർ

ഷാഹ്ബർ ജംഗ്

കെ. ജി. സി. എസ്സ്. ഐ.

കെ. ജി. സി. ഐ. ഇ.

എഫ്. എം. യു., എം. ആർ. എ.എസ്സ്., എഫ്. ആർ. ജി. എസ്.

അഫീസ്യർ ഡി ലാ ഇൻസ്ട്രക്ടർ പബ്ലിക്

മഹാരാജാ തിരുമനസ്സിലെ

ഷാഹ്ബർ ബു പൂ ത്തി സ്വാ രാമവർമ്മ

പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

സംഗീതസാഹിത്യകലാനിധിയും

ഗന്ധർവ്വംശാവതീർണ്ണം

ശ്രീപത്മനാഭപദഭക്തശിവമണിയും

ആയ

പണ്ഡിതചക്രവർത്തി ഗർഭശ്രീമാൻ

സ്വാതിതിരുന്നാൾ മഹാരാജാവ്

തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് കല്പിച്ചു ഉണ്ടാക്കിയ

സംഗീതകൃതികളെ

സ്വരരൂപത്തിൽ എഴുതിട്ടുള്ള

ബാലാമൃതം

എന്ന ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ

തിരുവിതാംകോട്ട സംസ്ഥാനത്തെ മന്ത്രിസഭതലമായ

മഹാമഹിമ ശ്രീ ദിവാൻ ബഹദൂർ

മന്നത്തു കൃഷ്ണൻനായർ അവർകൾ

ബി. എ., ബി. എൽ.,

സന്നിധാനത്തിൽ

ഭക്തിബഹുമാനപരസ്സരം

സമർപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

മുദ്രകർത്ത.

അവതാരിക.

പെൺ പള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ സംഗീതം അഭ്യസിപ്പിക്കുന്ന ആധുനികരീതിയെപ്പറ്റി കഴിഞ്ഞ (മാർച്ച് കഷ്ണത്തിലെ) പ്രാസംഭയിൽ പല പ്രതിനിധികളും ആവലാതിപ്പെട്ട പ്രസംഗിക്കുകയായി. അതിന്നു ഉടൻതന്നെ പരിഷ്കരിക്കാൻ ആരംഭിക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാണെന്ന് ഗവണ്മെന്റിനും മറ്റു പ്രജാപ്രതിനിധികൾക്കും ഒരുപോലെ ബോധപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ആ സ്ഥിതിക്കു അതിലേക്കുള്ള പ്രവൃത്തികളും താമസിയാതെ നടക്കാതെയിരിക്കയില്ല. ആവശ്യപ്പെട്ട യോഗ്യതയുള്ള ഭാഗവതന്മാരുടെ എണ്ണക്കുറവും ഉള്ളവർ സ്വപ്രഗവൃത്തിനു വരാതെയിരിക്കുന്നതും ആയിരിക്കാം മുഖ്യമായുള്ള നൂനതകൾ. എന്നാൽ ശരിയായ പാഠപുസ്തകങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ അദ്ധ്യാപകരോടൊന്നിടേയും മിക്കതും പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്.

“ബാലാമൃതം” അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു പുസ്തകമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. തൽകത്താവായ മിസ്റ്റർ എസ്. രംഗനാഥപ്പിള്ള സംഗീതത്തിന്റെ ശാസ്ത്രത്തിൽ എന്നപോലെ പ്രയോഗത്തിലും നല്ല നൈപുണ്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നുള്ള സംഗതി അദ്ദേഹത്തിന്നു അടുത്തുകഴിഞ്ഞ ഒരു കൊല്ലത്തിനിടയിൽ കിട്ടിയിട്ടുള്ള കീർത്തിദ്രുകൾ കൊണ്ടുതന്നെ പൂർണ്ണമാകുന്നു. സംഗീതപ്രയോഗത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തെക്കാൾ സാമർത്ഥ്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഈ നഗരത്തിൽ പലരുമുണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാൽ അദ്ദേഹവും അവരെപ്പോലെ ഭാഗവതർ ചോലി ഒരു ജീവികാമാർഗ്ഗമായി സ്വീകരിച്ചിരുന്നു എങ്കിൽ അവരെക്കാൾ പ്രകാശിച്ചിരിക്കയില്ലയോ എന്നാണു എനിക്കു സംശയം. ഇംഗ്ലീഷിലെ സംഗീതശാസ്ത്രത്തിൽ കൂടി പ്രവേശം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു എന്നുള്ളതാണ് രംഗനാഥപ്പിള്ളയ്ക്കു ഒരു വിശേഷം.

മാർച്ച് തുലാമാസത്തിൽ ചാല എച്ച്. ജി. ഈ സ്കൂൾ ഹാളിൽവെച്ചു ഈ ഗ്രന്ഥക്കാരനു സംഗീതത്തിലുള്ള സാമർത്ഥ്യത്തെ അഭിനന്ദിച്ച ഒരു കീർത്തിദ്രുകൊടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു പൊതുജനയോഗം കൂടുകയുണ്ടായി. ആ യോഗത്തിൽ പ്രധാനപ്രസംഗകന്മാരായ മിസ്റ്റർ ആർ. മഹാദേവയ്യർ ബി. എ. (ദിവാൻപേഷ്കാർ) പ്രസംഗമെല്ലെ സ്വാതിതിരുനാൾ തിരുമനസ്സിലെ സംഗീതകൃതികൾ ഇപ്പോൾ വിപ്ലവകാലാവസ്ഥയിലായിരിക്കുന്നതിനാൽ അതുകൾ പൂർവ്വഗാമിയിൽതന്നെ സ്വരപ്പെടുത്തി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്നും അതിലേക്കു രംഗനാഥപ്പിള്ള പ്രത്യേകം യോഗ്യതയും അധികാരവും എന്നല്ല കടമയും കൂടി ഉണ്ടെന്നും പ്രസ്താവിച്ചു. കടമ എന്നു പറഞ്ഞതിനെ ഒരു വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സ്വാതിതിരു

നാൾ തിരുമനസ്സിലെക്കൊള്ളത്തക്ക തിരുവനന്തപുരത്തുവന്നു താമസിച്ച് തന്ന പ്രസിദ്ധനായ മേൽസ്വാമിഭാഗവതരുടെ സംഘത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്ന ഒരു പ്രധാന ഭാഗവതരായ ശങ്കരഭട്ടശാസ്ത്രികളാണ് രംഗനാഥസ്വരൂപത്തെ വയോവൃദ്ധനായ പിതാവു, പ്രകൃതസാഹിത്യകൃതികളുടെ പൂർവ്വഗാനരീതി ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവരിൽ ശങ്കരഭട്ടശാസ്ത്രികളല്ലാതെ മറ്റു ആരെങ്കിലും ശേഷിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയവുമാണ്.

ദിവാൻപോഷ്റ്റർ മഹാദേവസ്വരൂപത്തെ ഉപദേശത്തെ ശിക്ഷാവഹിച്ചു രംഗനാഥസ്വരൂപർ അന്നുമുതൽ യോഗാസം പരിശ്രമിച്ചു എഴുതിവരുന്ന പണ്ഡിതത്തിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗമാണ് ഇത്. ഇതിൽ തദ്ദേശം, മാതൃകൾ മുതലായവ അത്യുത്തമമായി വ്യക്തമായും എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കത്തക്കവിധത്തിലും ഉള്ള അടയാളങ്ങൾ ഇട്ടുകാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബാലബോധം സ്വരമഞ്ജരി മുതലായ സംഗീതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള കൃതികൾ സമർപ്പിച്ചതി പേരറിയില്ലെന്നു മാത്രമല്ല താളാഹിനം മറ്റുമുള്ള അടയാളങ്ങൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലെ അടയാളങ്ങൾപോലെ വിശദമായിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള പാട്ടുകൾ നമ്മുടെ രാജ്യത്തുള്ള പെൺപള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ പഠിപ്പിക്കാതെ അന്യഭാഷകളിലുള്ള അനാചാരങ്ങളായ ഗാനങ്ങൾ അഭ്യസിപ്പിച്ചുവരുന്നതു ശോചനീയംതന്നെ. സ്വദേശാഭിമാനികളായ നാട്ടുകാർ ഈ കൃതിയെ പാഠപണ്ഡകമായി സ്വീകരിക്കുമെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം.

A. R. RAJA RAJA VARMA,
Professor of Sanskrit & Dravidian Languages,
 H. H. The Maha Raja's College,
 Trivandrum.

കൊല്ലം ൧൦൦൪-മുതൽ ൧൦൨൨-വരെ ഈ ധർമ്മവും അർപ്പി-
തന്ന സ്വാതിതിരുന്നാൾ രാമവർമ്മമഹാരാജാ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള അമൃതപ്രസാദമായ സംഗീതകൃതികളിൽ ആറിൽ
പരം കൃതികളെ ഞാൻ സ്വപരപ്പെടുത്തി എഴുതിയ (൧-ാം ഭാഗം)
ബാലാമൃതം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തെ ജഗദീശകൃപൈകജനമായിരത്ത്
നമ്മെ പത്രനിവിശേഷം പരിപാലിച്ചുപോരുന്ന നമ്മുടെ മഹാരാ-
ജാതിരുമനസ്സിലെ അമൃതപ്രസാദത്തിൽ മഹാമഹാശാസ്ത്ര സാരകാ-
യി അച്ചടിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞ കന്നിമാസം ൧-ാം-൧൦- പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തും.
അങ്ങിനെ അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാൻ എന്നെ ശക്തനാക്കി-
യതു ആ ദയാപരയോനിധിയായ നമ്മുടെ മഹാരാജാ തിരുമനസ്സിലെ
അപരമായ കരുണയും മഹാരാജാപദപ്രദാനം കലാപ്രോത്സാഹക-
നം ആയ മന്ത്രിസഭതലൻ ടിവാൻ ബഹദൂർ എം. കൃഷ്ണൻനായർ
അവർകളുടെ സഹായത്തോടെ സൽഗുണങ്ങളും ആണെന്നു കൃതജ്ഞ-
താപൂർവ്വം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ആ ഗ്രന്ഥത്തെ അപ്രത്യേകമായി വെറിയവിഭാഗങ്ങളാ-
ലായി പകർത്തു് അച്ചടിപ്പിച്ചുവരുന്നു. ഇത് ആറാം വിഭാഗമാണ്.
ഇതിൽ സ്വാതിതിരുന്നാൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിട്ടുള്ള
തിൽ പത്തു കീർത്തനങ്ങളും രണ്ടു വണ്ണങ്ങളും ഹിന്ദിഭാഷയിലുള്ള
൨ കൃതികളും ൧ തില്ലാനയും ൧ മംഗളകീർത്തനവും അടങ്ങിയിരി-
ക്കുന്നു. ഇതിന്നു മുൻപുള്ള ൧-ാംവിഭാഗത്തിൽ സപ്തസ്വരങ്ങളും, വരി-
ഗാനം, ജ്ഞപരിശുദ്ധം, സപ്തതാളജ്ഞപരിശുദ്ധം ഇതുകളും ഗീത-
ങ്ങളും മൃദലങ്ങളായ സ്വാതിതിരുന്നാൾ തിരുമനസ്സിലെ ആറു ചെ-
റിയ കീർത്തനങ്ങളും ഉത്സവപ്രബന്ധത്തിൽ നിന്നെടുത്തിട്ടുള്ള രണ്ടു
പാട്ടുകളും; രണ്ടാംവിഭാഗത്തിൽ ഗണപതിഗീതം ആദിയായ നാലു
ഗീതങ്ങളും തിരുമനസ്സിലെ ൧൦ കീർത്തനങ്ങളും ഉത്സവപ്രബന്ധ-
ത്തിലെ ൨ പാട്ടുകളും; ൩-ാംവിഭാഗത്തിൽ ന. സ്വരജതികളും ൧൦
കീർത്തനങ്ങളും ൨ വണ്ണങ്ങളും ഉത്സവപ്രബന്ധത്തിൽ നിന്നുള്ള ൨
പാട്ടുകളും; ൪-ാംവിഭാഗത്തിൽ വേറെ ൩ സ്വരജതികളും ൯ കീർത്ത-
നങ്ങളും ൨ വണ്ണങ്ങളും ഉത്സവപ്രബന്ധത്തിൽ നിന്നെടുത്തിട്ടുള്ള ൨
പാട്ടുകളും ഹിന്ദിഭാഷയിലുള്ള ൨ കൃതികളും; ൫-ാംവിഭാഗത്തിൽ
൧൪ കീർത്തനങ്ങളും ൨ വണ്ണങ്ങളും ഉത്സവപ്രബന്ധത്തിലെ ൨ പാ-
ട്ടുകളും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ശേഷം കൃതികളേയും വഴിയെ അച്ചടിപ്പി-
ച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാൻ ഭാവിച്ചിരിക്കുകയാകുന്നു.

ഈ നാലാം വിഭാഗം പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിലും എ-
ന്നെ സഹോദരബന്ധു സഹായിച്ചിട്ടുള്ള റിട്ടയർഡ് താസിൽദാർ
എം. സി. നാരായണപിള്ള അവർകളോട് നന്ദിപൂർവ്വം ഞാൻ
എന്റെ നന്നി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

എസ്. രംഗനാഥസ്വാമി.

സംഗീതശാസ്ത്രതത്വങ്ങൾ.

“ഗീതം വാദ്യം തത്ത്വം നൃത്യം തത്ത്വം സംഗീതമുച്യതേ”

“ഗീതവാദ്യോദ്യം യത്ര സംഗീതമിതി കേവലം.”

ഗീതം, വാദ്യം, നൃത്യം ഈ മൂന്നും കൂടിച്ചേർന്നതാണ് സംഗീതം. എന്നാൽ ഗീതം വാദ്യം എന്നീ രണ്ടുമാത്രം ചേരുന്നതാണ് സംഗീതമെന്നു ചില ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

“നൃത്യം വാദ്യാനന്തരം പ്രാപ്തം വാദ്യം ഗീതാനന്തരം ച അന്തോ ഗീതം പ്രധാനത്വമത്രാമാവഗ്നിയിത്യന്തേ.”

നൃത്യമാകട്ടെ വാദ്യത്തെ അനുഗമിക്കുന്നു. വാദ്യമോ ഗീതത്തെ അനുഗമിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ഗീതത്തിനതന്നെ പ്രധാനത്വം. അതുകൊണ്ടു ഗീതത്തെപ്പറ്റി ആദ്യമായി പറയാം.

“ധാതുമാതുനായുക്തഃ ഗീതമിത്യുച്യതേ ബുദ്ധധാതുനാമാനുരേകോ ധാതുഃ ധാതുരേകമനുരേകമേവ”

“തദോച്യ ത്വന്തയാ മകാഃ തദ്യോഃ ഷഡ്ഭയോഃ സ്വന്താഃ തദ്യോ രാഗഃ സമുല്പാദനാ ഗീതം തസ്മാച്യ ജായതേ”
അതാ നാദോന്നമിതം ഗീതം”

“ന നാദേന വിനാ ഗീതം”

ഗീതത്തിന്നു ആധാരമായുള്ളത് (ധാതുവായതു) നാദമാകുന്നു അതിൽ അക്ഷരവിധിയിടുന്നതു (മാതു) അക്ഷരസമൂഹമാണ്. നാദത്തിൽ നിന്നു ശ്ലോകികളും ശ്ലോകികളിൽനിന്നു സ്വരങ്ങളും സ്വരങ്ങളിൽനിന്നു രാഗങ്ങളും ഗീതങ്ങളുണ്ടാകുന്നു. നാദമില്ലെങ്കിൽ ഗീതവുമില്ല.

ഇപ്രകാരം ഗീതം നാദത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ആ നാദത്തിന്റെ ഉൽപത്തിയെപ്പറ്റി അല്പമായിട്ടെങ്കിലും പ്രതിപാദിക്കേണ്ടതു ആവശ്യമാകുന്നു.

വസ്തുക്കളുടെ ഇളക്കത്താൽ (സ്ഫുലിതതാൽ, വിറയലിനാൽ) ആണ് ശബ്ദം അല്ലെങ്കിൽ നാദം ഉളവാകുന്നത്. ആ ഇളക്കത്തെ വായു നമ്മുടെ ചെവികളിലേക്കു കൊണ്ടുവരുന്നതിനാൽ നാം അതിനെ ഒരു ശബ്ദമായി കേൾക്കുന്നു. ആ ഇളക്കം അല്ലെങ്കിൽ വിറയലിനു സംസ്കൃതത്തിൽ സ്വരം എന്നു പറയും. ഒരു വീണയിലൊ തംബുരുവിലൊ തന്ത്രികളെ മീട്ടുമ്പോൾ ആ തന്ത്രികൾ ഇളക്കുന്നത് അല്ലെങ്കിൽ വിറയ്ക്കുന്നത് നമുക്കു കാണാമല്ലോ.

ഒരു സെക്കണ്ടിനകത്തു് ഉണ്ടാകുന്ന സ്വരങ്ങൾ എണ്ണത്തിൽ ഇത്രയിൽ കുറയാതെയും ഇത്രയിൽ കൂടാതെയും ഇങ്ങനാൽ മാത്രമേ അവ നമ്മുടെ ശ്രവണത്തിനു ഗോചരമാവൂ എന്നു ശാസ്ത്രം പറയുന്നു. ഒരു സെക്കണ്ടിനകത്തു് ഉണ്ടാകുന്ന സ്വരങ്ങൾ ൨൭-ൽ കുറയത്തു്, കുറഞ്ഞാൽ, അവ ശ്രവണഗോചരമാകയില്ല; അതുകൊണ്ടു്

ഒരു സൈക്കിളിനകത്തു സുമാർ പതിനായിരത്തിനു മേൽ ഉണ്ടാകുന്ന സ്പന്ദങ്ങളും നാമുട ചെവികൾ ഗ്രഹിക്കുകയില്ല.

വീണ്ടും മാതൃകയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള മനുഷ്യശരീരത്തിൽ നാലു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനു ചില അവയവവിശേഷങ്ങളുണ്ട്. റെഞ്ചറക്കത്തു (ഉദാഹരണത്തിനകത്തു) ശ്വാസകോശങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ പ്ലംഗ് സങ്ങൾ വലുതും ഇടത്തും വശങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അതുകൾ തോൽ തുരുത്തികൾപോലെ തുരിക്കുകയാണെന്നു പറയാം. പ്ലംഗ് സങ്ങൾ ചുരുങ്ങുമ്പോൾ അതുകൾക്കകത്തുള്ള വായു പുറത്തുപോകും. വികസിക്കുമ്പോൾ അകംഗവായു അതുകൾക്കകത്തു ചെല്ലും. ഇക്കിനെ വായു പുറത്തുപോകാനും അകത്തുചെല്ലാനും പ്ലംഗ് സങ്ങളിൽ നിന്ന് ഫിഫാമുലംവരെ എഴുന്നതായ ഒരു കഴലുണ്ട്. ഇതിനു ശ്വാസകോശം എന്നും ശ്വാസപഥം എന്നും പേരുകൾ പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഈ ശ്വാസപഥത്തിന്റെ മേലറ്റം കീഴ്ഭാഗത്തെ അപേക്ഷിച്ച് അല്പം വിസ്താരം കൂടിയതാകുന്നു. ആ വിസ്താരംകൂടിയ മേലറ്റം ഫിൻ ഇംഗ്ലീഷിൽ ലാറിൻക്സ് (Larynx) എന്നു പറയും. മലയാളത്തിൽ അതിന്ന് കരൽവള (കരൽ വലയം) അല്ലെങ്കിൽ നാളപ്പെട്ടി എന്നൊരു സ്വയംനാമം അല്ലെങ്കിൽ വാഗ്യാന്ത്രം എന്നൊരു കണ്ഠമെന്നൊരു പേരുകൾ പറയാം. ശ്വാസകോശം എന്നവാഹിയായ കഴലിന്റെ മുൻഭാഗത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. സ്വയംനാമത്തിന്റെ മധ്യേ തന്തികൾപോലെ രണ്ടു കവാടിശേഷങ്ങളുണ്ട്. കവയെ 'ചവച' എന്നു ഇവിടെ നാടോടിഭാഷയിൽ പറയും. ആ കവാടങ്ങളെ ധ്വനിത്തന്തികൾ എന്നു പേരിടാം. ചെണ്ട മുതലായ ഉതകൽ പൊതിഞ്ഞ വാദ്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിന്റെ വട്ടത്തോലിനെ മുട്ടിയുള്ള ഒരു പേനാക്കത്തിനൊക്കെ മധ്യേ പിളന്നാൽ നടുക്കു നീളത്തിൽ ഒരു ചാരവും അതിന്റെ ഇരുവശവും തോലുകളും കാണുമല്ലോ. ആ തോലുകൾ പോലെയൊന്നു 'സ്വയംനാമ'ത്തിൽ 'ധ്വനിത്തന്തി'കൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. പിറവശത്തുനിന്നു അല്പം ചരിഞ്ഞു മുൻവശത്തു കാകവകം എന്ന തരണാസ്ഥികളുടെ ഇടയ്ക്കു ഈ 'ധ്വനിത്തന്തി'കൾ ബന്ധിതമായി ഇരിക്കുന്നു. സംസാരിക്കാതിരിക്കുമ്പോൾ ഈ ധ്വനിത്തന്തികൾ അയഞ്ഞു ശിഥിലമായിരിക്കും. അപ്പോൾ ഇടയ്ക്കുള്ള ചാരം കൂടിയിരിക്കും. എന്നാൽ ആ തന്തികൾ ദൃഢമായും ഉറപ്പായും ഇരിക്കുമ്പോൾ ചാരം അല്ലെങ്കിൽ വിജൽ മുതങ്ങിയിരിക്കും. അപ്പോൾ പ്ലംഗ് സങ്ങളിൽ നിന്നു പുറത്തേക്കു പോകുന്ന വായു ചാരത്തെത്തട്ടക്കൊള്ളു ധ്വനിത്തന്തികളുടെ അന്തരുകളെ ഇളക്കി വിടും. സ്വന്ദിതങ്ങളായ ആ തന്തിഅനുസരകൾ ആ ചാരത്തിൽ കൂടി പോകുന്ന വായുവിനെ മേ.പ്പോട്ടും കീഴ്.പ്പോട്ടും ഇളക്കുന്നതാകുന്നു. പിന്നെ മേപ്പോട്ടേക്കു പോകുന്ന സ്വന്ദിതമായ വായുക്കൾ മേൽഭാഗത്തുള്ള താലുപലത്തിലും മറ്റും തട്ടി മുഴങ്ങിട്ട് ഒട്ടവിൽ നാദമായി പരിണമിക്കുന്നു. മീട്ടുന്നതിനാൽ സ്വന്ദിതങ്ങളാകുന്ന വീണയുടെ തന്തികൾ നാദത്തെ ജനി

പ്പിക്കുന്നതുപോലെ ഗ്രാസക്ഷേലിന്റെ മേൽ ഭാഗമായ സ്വരയന്ത്രത്തിലുള്ള ധ്വനിത്തന്തികൾ ചുപ്തസ്വരങ്ങളിൽനിന്നു പുറത്തുപോകുന്ന വായുവിന്റെ ശക്തിയാൽ ധ്വനിതങ്ങളായി നാദത്തെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. വീണക്കു അതിന്റെ വയർ എങ്ങിനെയോ അതുപോലെയാണ് സ്വരയന്ത്രത്തിലാ താലപടലാം നാസികാധാരത്തിന്റെ മേൽഭാഗവും മറ്റും.

‘ധ്വനിത്തന്തി’കൾ അത്യധികം കോമളങ്ങളായ അവയവവിഭാഗങ്ങൾ ആകകൊണ്ടു അവയെ പെരുമാറുന്നതിൽ നല്ല സൂക്ഷ്മവും ജഗ്രതയും വേണ്ടതാണ്. നല്ലകണ്ഠാ (നല്ലഗാരിരം) എന്നത് അധികവും ഈ ധ്വനിത്തന്തികളെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. “വിദ്വാദാനേന തപസാ ഭക്ത്യാ വാപാവന്തിപതേഃ പ്രശ്നതാഗ്രവിഭവൈ സുഗാരിരത്വാപ്യതേ” എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൽ നിന്നു നല്ലഗാരിരം ലഭിക്കുന്നതിന് വിദ്വാദാനം, തപസ്സ്, ദൈവഭക്തി, ഭാഗ്യം എന്നിവകൾ ആവശ്യമാണെന്നു വരുന്നുവല്ലോ. ഈ നാലിൽ തപസ്സ് എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്, ബ്രാഹ്മചര്യവ്രതാനുഷ്ഠാനമാകുന്നു. ബ്രാഹ്മചരിയായി സന്മാർഗ്ഗനിഷ്ഠയോടുകൂടി ഇരിക്കുന്ന ഒരുത്തനു മാത്രമേ നല്ല ഗാരിരവും സ്വസ്ഥമായ മനസ്സാ ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. അങ്ങിനെയുള്ളവനേ നല്ല ഗാരിരമുണ്ടായിരിക്കൂ.

ശ്രുതികളും സ്വരങ്ങളും.

“പ്രാമേയവന്നാൽ രസ്യ തു യന്തേ ഹ്രസ്വമത്രം
സാ തുതിഃ സംവദിക്കത്താ സ്വരവയവയക്ഷണാ ”

ഒരു ഹ്രസ്വപാകാരത്തെ ഉച്ചരിക്കുന്നതിനുള്ള കാലത്തോടനുബന്ധമായ കാലം വേണ്ടതും ഒരു സ്വരത്തിനു കാണുമായി അതിന്റെ അവയവമായിരിക്കുന്നതും ആയ ധ്വനിവിശേഷമാകുന്നു ശ്രുതി എന്നു പറയുന്നത്. തുയന്തേ + ഇതി + തുതയഃ, ഇവിടെപ്പെടുന്നവ ശ്രുതികൾ.

സംഗീതരസാകരത്തിൽ.

“ആ ചോവിംശതർഭാഭഃ പ്രവണാൽ ശ്രുതയോ മതാഃ
ഏകദശാപനാവിസംഖഗന്താശ്ചോചോവിംശതിർമതാഃ
ചരഭ്യസ്താസുതാവന്തു പ്രതയോ മഞ്ജുനാദിനഃ
മദ്യോച്ചതരതായുക്താഃ പ്രവേന്തു താരോത്തരം ”.

എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നാദങ്ങൾക്ക് 22 ഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നും ആ ഭേദങ്ങളെ ശ്രുതി എന്നു പറയുന്നുവെന്നും സുചിത്താശ്രിയിൽ വിഭാജിതങ്ങളെ 22 നാഡികൾകിടപ്പുള്ളതിൽകൂടി തിരിവതന്നവായുവാകുന്നു 22 ശ്രുതികൾ എന്നും ഇവ ക്രമേണ ഉച്ഛതപത്തിൽ കൂടിക്കൂടി പോകുന്നതാണെന്നും ആണ് മേൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള ശ്ലോകങ്ങളുടെ അർത്ഥം. ഈ സ്ഥിതിക്കു ശ്രുതികളെ ഒരു കോവണിയുടെ രാശി പടികളെപ്പോലെ വിചാരിക്കാവുന്നതാകുന്നു.

ശ്രുതി എന്ന പദത്തെ ഒന്നിലധികം അർത്ഥത്തിൽ ഇപ്പോൾ പ്രയോഗിച്ചുവരുന്നു. അതിന്റെ മുമ്പായ അർത്ഥം ഒരു സ്വരാ

ഷ്ടകം അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥായിക്കകത്തുള്ള വിവിധങ്ങളായ ധ്വനിവിശേഷങ്ങൾ എന്നാകുന്നു: അങ്ങിനെയുള്ള ധ്വനിവിശേഷങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ ശ്രുതികൾ ഒരു സ്ഥായിയിൽ 22 എണ്ണമുണ്ടെന്ന് പരാതന സംഗീത ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറഞ്ഞുകാണുന്നു. പിന്നെ ശ്രുതി എന്ന പദത്തെ സ്വരങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരത്തെ കാണിപ്പാനായും പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ തെക്കെ ഇന്ത്യയിൽ ഈ പദത്തെ മറ്റൊരു അർത്ഥത്തിലാണ് പ്രയോഗിച്ചു വരുന്നത്. പാട്ടുകളെ ഏതു നാദോച്ചതാഭേദത്തെ ആധാരമാക്കി പാടുന്നുവോ അതിനെയാണ് ശ്രുതി എന്നു ഇവിടങ്ങളിൽ പറഞ്ഞുപോരുന്നത്. പ്രകൃതി സ്വരങ്ങളായ അപൂർവ്വസ്വരങ്ങളെ ആധാരമാക്കിയാണ് സാധാരണമായി ഇപ്പോൾ പാടുകയും വാദ്യങ്ങൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുവതന്നത്. എന്നാൽ പുതു സ്വരത്തെയും ആധാരമാക്കുന്നതിന് വിരോധമില്ലാത്തതാകുന്നു.

“ശ്രുതന്തരോവീയഃ സ്തിരോഭോരാണനാകഃ
സ്വരോരഹയതിശ്ചോത മിതം സസ്വരാ ഉച്യതേ”

ശ്രുതിയുടെ ചിറകെ തുടർന്നുവരുന്നതും അനുജാനന്തമകവുമായ യാതൊരു നാദമാണോ ശ്രോതാവിന്റെ മനസ്സിനെ ഞ്ഞിപ്പിക്കുന്നതാതെ സ്വരം എന്ന സംഗീതരത്നാകരകുതിരയായ ശാർണ്ഗദേവനും “സ്വരം ഹി രാജേത മൃഗാൽ തന്മാൽ സ മ ഇതി സ്തൂതം” എന്നു മതംഗാചാര്യനും സ്വരശബ്ദത്തിന്റെ വ്യുൽപ്പത്തി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

“ശ്രുതിശ്ച സ്വരഃ കണ്ഠകുളാസാരവ്യമാഃ
പഞ്ചമോ മധ്യവതഃ ശരീരം ഇതി സമുക്തേ
തേജഃ സംജ്ഞാഃ ശരീരമധരനിസ്താപരമതാഃ”

ശ്രുതികളിൽ റീനാണ് സ്വരങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം, ശ്രുതിക്കും സ്വരത്തിനും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധത്തെപ്പറ്റി വിചാരിച്ചാൽ ഇടയിൽ വിപ്രതിപത്തി കാണുന്നു. ശ്രുതിസ്വരങ്ങൾക്കു താതിവ്യക്തിഭേദമേ ഉണ്ടുവെന്നും അതിനാൽ രണ്ടും ഒന്നു തന്നെ എന്നും ചിലരും; കണ്ഠാദികളിൽ മനുഷ്യരുടെ മുഖം വിവർത്തിച്ചു കാണുന്നതുപോലെ ശ്രുതികളിൽ സ്വരങ്ങൾ വിവർത്തിതമായി പ്രകാശിക്കുന്നു എന്നു മറ്റു ചിലരും; അങ്ങിനെയല്ലാ ഒരു മൺകുടത്തിന് മുക്ക് പിണ്ഡമെന്നും കാണുമായിരിക്കുന്നതു പോലെ സ്വരങ്ങൾക്കു ശ്രുതികൾ കാണുമായിരിക്കുന്നുവെന്ന് മൂന്നാമതൊരു കൂട്ടരും; പാൽ പരിണാമത്തിൽ ഒരതരായി തീരുന്നതു പോലെ ശ്രുതികൾ സ്വരങ്ങളായി പരിണമിക്കുന്നതാണെന്ന് നാലാമതൊരു കൂട്ടരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മധ്യകണ്ഠലേഗം ഓരോന്നും സ്വരവത്താൽ മധുരമുള്ളതായിത്തീന്നാലും അവയിൽ ഏതാനും കണ്ഠലേഗങ്ങൾ ഒന്നുചേർന്ന് ഒരു ബിന്ദു ആയാൽ മാത്രമേ അനുഭവിച്ചു മധുരസം അറിയാവൂ. മധ്യകണ്ഠലേഗത്തിനും മധ്യബിന്ദുവിനും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധംപോലെയാണ് ശ്രുതിയും സ്വരത്തിനും ഉള്ള സംബന്ധം എന്ന് ഒരു സംഗീതവിചാൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സ്വ

രണ്ടാം ഷഡ്ജം, ജിഷഭം, ഗാന്ധാരം, മദ്ധ്യമം, പഞ്ചമം, ധൈവതം, നിഷാദം ഇങ്ങനെ ഏഴാകുന്നു. ഈ ഏഴിനാ സ, രി, ഗ, മ, പ, ധ, നി എന്നു യഥാക്രമം സംജ്ഞകളുണ്ട്; ഇവയിൽ ഷഡ്ജവും, മദ്ധ്യമവും, പഞ്ചമവും, ചതുശ്ശ്രതികളിലും, ജിഷഭം, ധൈവതം, ഇവ ത്രിശ്രതികളിലും; ഗാന്ധാരം നിഷാദങ്ങളും ചിത്രതികളിലും ആകുന്നുവെന്ന് സംഗീതഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറഞ്ഞുകാണുന്നു. ചതുശ്ശ്രതികളിലായ സ, മ, പ, ഇവയെ ഇംഗ്ലീഷിൽ മേജർ ടോൺസ് (Major tones) എന്നും, ത്രിശ്രതികളിലായ രി, ധ, ഇവയെ മൈനർ ടോൺസ് (Minor tones) എന്നും ചിത്രതികൾായ ഗ, നി, ഇവയെ സെമി ടോൺസ് (Semi tones) എന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു.

ഷഡ്ജം മുതൽ നിഷാദം കഴിഞ്ഞുള്ള ഷഡ്ജംവരെയുള്ള സ്വരാക്ഷരങ്ങളെ കണക്കു കൂട്ടുകയാണെങ്കിൽ എട്ടെണ്ണം വരുന്നു. ഇങ്ങിനെ 8 സ്വരാക്ഷരങ്ങളും കൂടിയതിനെ ഇംഗ്ലീഷിൽ അക്ടേവ് (Octave) എന്നു പറയുന്നു. മലയാളത്തിൽ അതിനെ 'സ്വരാഷ്ടകം' എന്നു പറയാം. ഈ എട്ടുസ്വരാക്ഷരങ്ങളുടെ ഇടകൾ ഏഴാകുന്നുവല്ലോ. അതുകളെയും സപ്തസ്വരങ്ങളും എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു.

സ്വരാഷ്ടകത്തെ (1) സ, രി, ഗ, മ (2) പ, ധ, നി, സ, എന്നു രണ്ടായി വേർതിരിക്കാം. ഇവയിൽ ഒന്നാമത്തേ 4 സ്വരങ്ങളെ മന്ദോത്തമം അല്ലെങ്കിൽ കീഴ് മന്ദോത്തമം എന്നും രണ്ടാമത്തെ പ, ധ, നി, സ ഇവയെ താപമന്ദം അല്ലെങ്കിൽ മേൽമന്ദം എന്നും പറയാം. ഈ രണ്ടു മന്ദോത്തമങ്ങളിലേയും ആദ്യ സ്വരങ്ങളായ ഷഡ്ജം (സ) പഞ്ചമവും (പ) പ്രകൃതിസ്വരങ്ങളാകുന്നു. പ്രകൃതിസ്വരങ്ങളെ ശുദ്ധസ്വരങ്ങളെന്നും പറയും. ഇവയ്ക്കുള്ള രി ഗ ധ നി ഇതു നാലു സ്വരങ്ങളും അവയുടെ ശുദ്ധസ്വരങ്ങൾക്കു പുറമെ കാരോസിനും രണ്ടുതരം സ്വരങ്ങളുമുണ്ട്. മദ്ധ്യമസ്വരത്തിന്നു ശുദ്ധ മദ്ധ്യമത്തിന്നു പുറമെ പ്രതിമദ്ധ്യമം എന്ന ഒരു ഭേദമേയുള്ളു. സ്വരഭേദങ്ങളെ വികൃതസ്വരങ്ങളും എന്ന് പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഇങ്ങിനെ പ്രകൃതി വികൃതസ്വരങ്ങളുടെ എണ്ണം ഏഴു ആകുന്നു. അവ ഷഡ്ജം ശുദ്ധജിഷഭം, ചതുശ്ശ്രതിജിഷഭം, ഷട്ശ്രതിജിഷഭം, ശുദ്ധ ഗാന്ധാരം, സാധാരണ ഗാന്ധാരം, അനാരഗാന്ധാരം, ശുദ്ധമദ്ധ്യമം, പ്രതിമദ്ധ്യമം, ശുദ്ധധൈവതം, ചതുശ്ശ്രതിധൈവതം, ഷട്ശ്രതിധൈവതം, ശുദ്ധനിഷാദം, കൈശികനിഷാദം, കാകലിനിഷാദം ഈ ഏഴുതന്നെ. ഇങ്ങിനെ ഏഴു സ്വരങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിലും ഇവയിൽ ചിലതു ധ്വനിസാമ്യംകൊണ്ടു ഒക്കുന്നതിനാൽ ഇവ ഹ്രസ്വസ്വരങ്ങളായി ചുരുക്കുന്നു. ചതുശ്ശ്രതിജിഷഭവും ശുദ്ധഗാന്ധാരവും ഒരുപോലെ ധ്വനിക്കുന്നു. ഷട്ശ്രതി ജിഷഭത്തിനും സാധാരണ ഗാന്ധാരത്തിനും ധ്വനിസാമ്യം കാണുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ ചതുശ്ശ്രതിധൈവതവും ശുദ്ധനിഷാദവും സമാന ധ്വനിനോടുകൂടിയവയാകുന്നു. അപ്രകാരം തന്നെ ഷട്ശ്രതിധൈവതത്തിന്റേയും കൈശികനിഷാദത്തിന്റേയും ധ്വനികൾ തുല്യങ്ങളാകിരിക്കുന്നു. പ്രകൃതി വികൃതി സ്വരങ്ങളുടെ ഒരു പട്ടിക ചേർത്തിരിക്കുന്നതു നോക്കുക.

പ്രതിവികൃതിസംഗ്രഹം.

സംസ്കൃതപദങ്ങൾ	ഇലം (പ്രതിനി) സപദങ്ങൾ	വികൃതസപദങ്ങൾ	ആകെ	അർത്ഥം
1. അപ്സ	ഇലം	പ്രത്യേകമായി മഹാദാനിനോ നിൽക്കുന്നവ ഉപയോഗ്യമായവ	1	അപ്സ = അപ്സര
2. പ്രവൃത്തി	ഇലം	ചതുരം	3	പ്രവൃത്തി = പ്രവൃത്തി
3. അപ്രവൃത്തി	ഇലം	സാധാരണ അർത്ഥം	3	അപ്രവൃത്തി = അപ്രവൃത്തി
4. അപ്രവൃത്തി	ഇലം	പ്രതി	2	അപ്രവൃത്തി = അപ്രവൃത്തി
5. അപ്രവൃത്തി	ഇലം	ചതുരം	1	അപ്രവൃത്തി = അപ്രവൃത്തി
6. അപ്രവൃത്തി	ഇലം	ചതുരം	3	അപ്രവൃത്തി = അപ്രവൃത്തി
7. നിവൃത്തി	ഇലം	കൈകൾ കാകവി	8	നിവൃത്തി = നിവൃത്തി
ആകെസപദങ്ങൾ	5	7	16	ആകെസപദങ്ങൾ = 16
പ്രത്യേകമായി കുന്നസപദങ്ങൾ	5	7	12	പ്രത്യേകമായി കുന്നസപദങ്ങൾ = 12

സ്ഥായികൾ.

"മന മനുജ്യന്മാരാലുസ്ഥാനഭരോക്ത്രിയാ മതഃ"

ഏകദിസപരങ്ങൾ മന്ത്രം, മധ്യം, താരം ഈ മൂന്നു സ്ഥാനഭരണങ്ങളെക്കൊണ്ട് മൂന്നു പ്രകാരത്തിവണ്ണം, ഈ മൂന്നു പ്രകാരങ്ങൾ വായുവഭരണങ്ങളെ കാണിക്കുന്നില്ല. സ്ഥാനകല്പിതങ്ങളായ ഭരണങ്ങളെ കാണിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. ഭവദത്തൻ എന്നവൻ മൂന്നു നിലയുള്ള ഒരു മാളികയിൽ ഏതു നിലയിൽ നിന്നാലും ഭവദത്തൻ തന്നെ, അതുപോലെ സ്വരങ്ങൾ ഏതു സ്ഥാനത്തു നിന്നാലും അതുകൾക്കു ഭരണം ഇല്ലാത്തതാകുന്നു സ്വരത്തെ 'സ്ഥായി' എന്നാണ് ഇപ്പോൾ വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നത്. 'സ്ഥായി' എന്ന പദത്തിനു സ്വരങ്ങൾ നിൽക്കുന്ന സ്ഥലം എന്ന നാൽപ്പതാം കല്പിതം മന്ത്രസ്ഥായി, തഗ്ഗ്സ്ഥായി എന്നും മധ്യസ്ഥായിക്കു സമസ്ഥായി എന്നും താരസ്ഥായിക്കു ഫലസ്ഥായി എന്നും സാധാരണ പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ മന്ത്രസ്ഥായിയെ കാണിക്കാൻ സ്വരത്തിന്റെ താഴെയും താരസ്ഥായിയെ കാണിക്കാൻ സ്വരത്തിന്റെ മേൽ വശത്തും, ഈ ബിന്ദു അടയാളം ഇട്ടിട്ടുണ്ട്.

സാധാരണമായി മനുഷ്യശരീരത്തിലുള്ള കണ്ണമെന്ന പറയുന്ന 'നാഭോപ്പി'ക്കുള്ള ശാരീരം ഉത്തമമായിരുന്നാൽ മൂന്നു സ്ഥായിയിലും മധ്യമായിരുന്നാൽ രണ്ടു സ്ഥായിയിലും അധമമായിരുന്നാൽ ഒന്നു സ്ഥായിയിലും, അധമമായായിരുന്നാൽ ഒരു സ്ഥായിയിലും പക്ഷം, ഈ മൂന്നു സ്ഥായികളിൽ രണ്ടു സ്ഥായികളിൽ മാത്രമേ സാധാരണമായി കീർത്തനങ്ങൾ മുതലായവ പാടാറുള്ളൂ. അവ മന്ത്രസ്ഥായിയുടെ മേൽപകുതിയും, മധ്യസ്ഥായിയുടെയും താരസ്ഥായിയുടെകീഴ് പകുതിയുമാകുന്നു, അതാകിട്ട് മന്ത്രപഞ്ചമമുതൽ താരപഞ്ചമംവരെ ആകുന്നു.

ദശവിധ ഗമകങ്ങൾ.

ഗമകങ്ങളെന്താൽ സ്വരങ്ങളുടെ പലവിധമായുള്ള ഗതി (നട) ആകുന്നു, അവ പത്തുവിധമുണ്ട്. അവയുടെ പേരും ഗതി (നടയും) യും താഴെ കാണിക്കുന്നു.

നമ്പ്ര	ഗമകത്തെ ഞ്ഞു പേര്.	ഗതി. (നട)
1	ആരംഭം	സംഗീതമധ്യനിസ
2	അവരോഹണം	സന്ധിപമതരിസ
3	ഡാൽ	സപ, സമ, സഗ
4	സംഹരിതം	സസ, റിരി, ഗഗ, മമ
5	കമ്പിതം	പാ പപപപ
6	ആനന്ദം	സരി, റിഗ, ഗമ, മപ
7	പ്രകാശം	സന്, നിഗ, മപ, പമ
8	ലിംഗം	സസസ, റിരിരി, ഗഗഗ
9	ആരംഭം	സരിസപപ, റിഗരിമമ
10	മുക്ത	സരിഗമധനി, റിഗമധനി,

സ്വപരങ്ങളുടെ വിവരണം അവസാനിപ്പിക്കുന്നതോടുകൂടി ചില വിശേഷസംഗതികളെപ്പറ്റി പറയാം.

സുന്ദരമൂലം നാമം ഉണ്ടാകുന്നു. യാതൊരു കണക്കും അനുസരിക്കാതെ ഉള്ള സുന്ദരരും കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന നാദങ്ങൾ ചെവിക്ക് സുഖം ഉണ്ടാക്കുന്നതല്ല. ഒരു സെക്കന്റിക്കുള്ള ഒരു കണക്കു അനുസരിച്ചുണ്ടാകുന്ന സുന്ദരങ്ങളിൽ നിന്നു ജനിക്കുന്ന നാദങ്ങൾ മാത്രമേ രണ്ടാകട്ടെ ഉയിരിടമു. അങ്ങനെ സ്വഭാവേന രണ്ടാകട്ടെ ഉയ നാദവിശേഷങ്ങളാണ് സ്വപരങ്ങൾ. കീഴ് സ-യുദ്ധം സുന്ദരരും ഉണ്ടെങ്കിൽ മേൽ സ-യുദ്ധം സുന്ദരരും (ഇരട്ടി) ഉണ്ടായിരിക്കും. സ-യുദ്ധം കീഴ് സുന്ദരരും ആണെങ്കിൽ അതിന്റെ പര്യായത്തിന് വ്യക്തം സുന്ദരരും ഉണ്ടായിരിക്കും (ഒന്നു മടങ്ങു കൂട്ടലായിരിക്കും).

സ്വപരസ്വപരങ്ങളുടെ നാദങ്ങളെ സ്വപരത്തിന് മധ്യമം എന്നും അഞ്ചാംസ്വപരത്തിന് പര്യായം എന്നും ഉള്ള പേരുകൾ സാരഥങ്ങൾ തന്നെ. മറ്റു അഞ്ചു സ്വപരങ്ങളുടെ പേരുകളുടെ അർത്ഥം വാചി ഷബ്ദമായിരിക്കുന്നു.

രാഗങ്ങൾ.

- "യോധം ധ്വനിവിശേഷസ്വപരവർണ്ണവിളകിൽ
- രഞ്ജകം ജനകിത്തംനാം സ രാഗം കഥിതം. തുടയം "
- "രഞ്ജകസ്വപരവർണ്ണം രാഗ ഇത്യഭിധീയതേ "
- "രഞ്ജയന്തി മനോസിക് രാഗാഃ "

സ്വപരങ്ങളെ കൂട്ടിച്ചേർത്താണുണ്ടാകുന്ന യാതൊരു ധ്വനിവിശേഷമാണോ കേൾക്കുന്നവരുടെ ചിത്തത്തെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നത് നാതാണ് രാഗം എന്ന ഈ പ്രമാണങ്ങളാൽ വ്യക്തമാകുന്നു. മനസ്സിനെ രഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതു രാഗം എന്നത്രെ പദത്തിന്റെ അർത്ഥം. മനസ്സിൽ രഞ്ജി അല്ലെങ്കിൽ സന്തോഷം മുതലായ വികാരങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കുത്തക്കതായിരിക്കണം രാഗം എന്നു ഒരു അഭിപ്രായം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

രാഗങ്ങളെ ആദ്യമായി മേളകർത്താ രാഗങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ ജനകരാഗങ്ങൾ എന്നും (അതുകളിൽ നിന്നുണ്ടായിട്ടുള്ളവയെ) ജന്യരാഗങ്ങൾ എന്നും രണ്ടായി പങ്കുതിരിക്കുന്നു. ജനകരാഗങ്ങൾ സ്വപുഷ്പങ്ങളാകുന്നു. ജന്യരാഗങ്ങളെ സമ്പുഷ്പം, അധവം, രാധവം ഇങ്ങിനെ മൂന്നായി പിരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാമതായി ജനകരാഗങ്ങൾ എന്ന മേളകർത്താ രാഗങ്ങളെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാം. മേളകർത്താ രാഗത്തെ മേളരാഗം എന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ട്.

മേളകർത്താ എന്നാൽ മേളത്തെ (ഒരു സ്വപരഗ്രാമത്തെ) അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കൂട്ടത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതെന്നാണർത്ഥം. ഇംഗ്ലീഷിൽ

ഗ്രൂപ്പ് മേക്കർ' (Group maker) എന്നു പറയും. സമാനമായ ഒരു കൂട്ടം കൂടിയ രാഗങ്ങളെ ഒരു കൂട്ടമായി ചേർത്ത അതിനു മേളകർത്താ എന്നു പേരു കൊടുത്തിരിക്കുകയും, മേളരാഗങ്ങളുടെ പണം ഒരു നാമധേയം ഗ്രാമരാഗം എന്നായിരുന്നു.

മേളരാഗങ്ങൾ 72 എണ്ണമുണ്ട്. അവ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പ്രകാരം ഒരു ചുവടെ വിവരിക്കാം.

പ്രകൃതിവികൃതികൾ ഉൾപ്പെടെ സമങ്ങൾ 16 എണ്ണം ഉണ്ടെന്നും, എന്നാൽ വാസ്തവമായുള്ള സ്വരധ്വനികൾ 12 എണ്ണമേ ഉള്ളുവെന്നും, സ്വരങ്ങളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭാഗത്തു വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ 16 സമങ്ങൾ തുടർച്ചയായും (ക്രമത്തോടെ) ചേർന്നുണ്ടായവയാണ് മേളരാഗങ്ങൾ. 72 എന്നു കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നതിന്റെ വഴി പറയും.

മേളങ്ങൾ വരാതെ എല്ലാം പ്രകൃതിയിലിരിക്കുന്ന സ പ ഇ വ പ്രത്യേകം ഇരിക്കട്ടെ. അതുപോലെ തന്നെ മധ്യമസ്വരത്തിന്റെ മേൽക്കൂട്ടായ ശുദ്ധമധ്യമം, അതിന്റെ ഏതിരായ പ്രതിമധ്യമം ഇവയും പ്രത്യേകം ഇരിക്കട്ടെ. മേൽക്കൂട്ടം 10 എണ്ണം ഉണ്ട്. അവ (1) ശുദ്ധ-രി. (2) ചതുശ്ചതുരി-രി. (3) ഷട്ശുരി-രി. (4) ശുദ്ധ-ഗ. (5) സാധാരണ-ഗ. (6) അന്തര-ഗ. (7) ശുദ്ധ-ധ. (8) ചതുശ്ചതുരി-ധ. (9) ഷട്ശുരി-ധ. (10) ശുദ്ധ-നി. (11) കൈശിക-നി. (12) കാകവി-നി. ഇവയാകുന്നു.

ഇതുകളെ സംയോജിപ്പിച്ചുനോക്കാം. കീഴെ ചതുഷ്ഠതിൽ ചേർന്ന "രി, ഗ" കളെ അതാവിട്ടു 1 മുതൽ 6 വരെ ഉള്ളവയെ ആദ്യം എടുക്കാം. ശുദ്ധ-രി യെ, ശുദ്ധ-ഗ, സാ.ഗ, അന്തര-ഗ ഇവയോടു ശു-രി-ശു-ഗ; ശു-രി സാ-ഗ; ശു-രി അന്തര-ഗ എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നു വിധം ചേർക്കാവുന്നതാകുന്നു. ച-രി യെ മൂന്നുതരം ഗാന്ധാരത്തോടും ചേർക്കാൻ പാടില്ല. ച-രി യും, ശു-ഗ യും ധ്വനിസാമ്യംകൊണ്ട് ഒന്നാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ച-രി യെ, സാ-ഗാ യോടും അന്തര-ഗാ യോടും മാത്രമേ ചേർക്കാവൂ. അങ്ങിനെ ച-രിയ്ക്കു ഗാന്ധാരത്തോടു 2 വിധം സംയോജനം ചേരും. ഷ-രി യ്ക്കും, സാ-ഗായ്ക്കും ധ്വനി സാമ്യം ഉള്ളതിനാൽ ഷ-രി അന്തര-ഗായോടു മാത്രമേ ചേർക്കൂ. ഇപ്രകാരം ി, ഗ കളെ ആറുവിധം മേളിപ്പിക്കാമെന്നു കാണുന്നു. ഏതു ആറുവിധവും താഴെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.

1. ശുദ്ധ-രി യും ശുദ്ധ-ഗ യും
2. ശുദ്ധ-രി യും സാധാരണ-ഗ യും
- A 3. ശുദ്ധ-രി യും അന്തര-ഗ യും
4. ചതുശ്ചതുരി-രി യും സാധാരണ-ഗ യും
5. ചതുശ്ചതുരി-രി യും അന്തര-ഗ യും
6. ഷട്ശുരി-രി യും അന്തര-ഗ യും

ഇതുപോലെ മേൽ ചതുഷ്കത്തിൽ ചേർന്ന ധ-നി കളേയും സംയോജിപ്പിച്ചാൽ

1. ഹ്ര-ധ യം ഹ്ര-ധ-നി യം
2. ഹ്ര-ധ-ധ യം കൈശികി-നി യം
3. ഹ്ര-ധ-ധ യം കായലി-നി യം
4. ചതുശ്രുതി-ധ യം കൈശിക-നി യം
5. ചതുശ്രുതി-ധ യം കായലി-നി യം
6. ഷട് ശ്രുതി-ധ യം കായലി-നി യം

ചേർന്ന ആറധിഗമ്യം ഉണ്ടാകുന്നു.

ഇനി A B കളെ നന്നിച്ചു മേളിപ്പിച്ചാൽ

- i A 1-0 B 1-0 ചേർന്ന ഹ്ര-രി, ഹ്ര-ഗ, ഹ്ര-ധ, ഹ്ര-നി
- ii A 1-0 B 2-0 ടി ഹ്ര-രി, ഹ്ര-ഗ, ഹ്ര-ധ, കൈ-നി
- iii A 1-0 B 3-0 ടി ഹ്ര-രി, ഹ്ര-ഗ, ഹ്ര-ധ, കാ-നി
- iv A 1-0 B 4-0 ടി ഹ്ര-രി, ഹ്ര-ഗ, ച-ധ, കൈ-നി
- v A 1-0 B 5-0 ടി ഹ്ര-രി, ഹ്ര-ഗ, ച-ധ, കാ-നി
- vi A 1-0 B 6-0 ടി ഹ്ര-രി, ഹ്ര-ഗ, ഷ-ധ, കാ-നി

ഇങ്ങിനെ നന്നാക്കതായി ആറു ഗണങ്ങളും പിന്നെ

- i A 2-0 B 1-0 ചേർന്ന ഹ്ര-രി, സാ-ഗ, ഹ്ര-ധ, ഹ്ര-നി
- ii A 2-0 B 2-0 ടി ഹ്ര-രി, സാ-ഗ, ഹ്ര-ധ, കൈ-നി
- iii A 2-0 B 3-0 ടി ഹ്ര-രി, സാ-ഗ, ഹ്ര-ധ, കാ-നി
- iv A 2-0 B 4-0 ടി ഹ്ര-രി, സാ-ഗ, ച-ധ, കൈ-നി
- v A 2-0 B 5-0 ടി ഹ്ര-രി, സാ-ഗ, ച-ധ, കാ-നി
- vi A 2-0 B 6-0 ടി ഹ്ര-രി, സാ-ഗ, ഷ-ധ, കാ-നി

ഇങ്ങിനെ രണ്ടാമതായി 6 ഗണങ്ങളും പിന്നെ ഇതുപോലെ A 3 A 4 A 5 A 6 ഇതുകളിലെ സ്വരങ്ങളെ യഥാക്രമം B ലെ 6 വിധമേളനങ്ങളോടു ചേർക്കുന്നതായാൽ 3-ാമതായും 4-ാമതായും 5-ാമതായും 6-ാമതായും ഓരോ 6 ഗണങ്ങളും ഉണ്ടാവുന്നതാണ്.

ഇപ്രകാരം $6 \times 6 = 36$ ഗണങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നു. ഇതു ഓരോ ഗണത്തോടും സ, പ, ഹ്രസ്വമധ്യം ഇവയെ യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചേർത്താൽ 36 മേളനഗണങ്ങളും ജനിക്കുന്നു. പിന്നെ 36 ഗണങ്ങളോടു സ, പ, പ്രതിമധ്യം ഇതുകളെ യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചേർത്താൽ വേറെ 36 വിധം മേളനഗണങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നു.

ആദ്യമേൽ ഓരോ 6 മേളനഗണങ്ങളും കൂടിയതിനെ ഓരോ ചക്രമെന്ന് വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നു. അങ്ങിനെ 12 ചക്രങ്ങളുണ്ട്. ആദ്യത്തെ 6 ചക്രങ്ങളിൽ ഹ്രസ്വമധ്യം ചേർന്ന രാഗങ്ങളും രണ്ടാമത്തെ 6 ചക്രങ്ങളിൽ പ്രതിമധ്യം ചേർന്ന രാഗങ്ങളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇതു രാഗം ഏകപ്പാഴും ഓരോയിൽ വെച്ചുകൊള്ളേണ്ടതാകുന്നു.

മേളനഗണങ്ങളിലുള്ള, സ പ 2 ഒഴിച്ചുള്ളതായ, സ്വരങ്ങളെ കാണിക്കുന്ന ഒരു ചക്രം ചേർന്നു.

						ഉത്തരം (രി)	അന്തരം (ഗ)
1	2	3	4	5	6	20	22
37	38	39	40	41	42		
7	8	9	10	11	12	22	സാ
13	14	15	16	17	18		
18	19	20	21	22	23	23	അ
49	50	51	52	53	54		
19	20	21	22	23	24	24	സാ
55	56	57	58	59	60		
25	26	27	28	29	30	25	അ
61	62	63	64	65	66		
31	32	33	34	35	36	26	അ
67	68	69	70	71	72		

കുറവ് (യ)	20	22	23	24	25	26
നിഷേധം (നി)	20	22	23	24	25	26

ഏതു മേഖലാതലത്തിന്റെ സാക്ഷരതയുടെ വിവരം അറിയാൻമോ ആ മേഖലാതലത്തിന്റെ ലക്ഷ്യത്തെ ഈ ചക്രത്തിൽ നോക്കി ആ ലക്ഷ്യത്തിന്റെ നേരെ വലത്തുവശത്തുള്ള കള്ളികളിൽ നിന്നു ഇന്നിന്ന ജ്യാമിതീയരേഖകളെങ്കിലും ടി ലക്ഷ്യത്തിന്റെ നേരെ താഴെയുള്ള കള്ളികളിൽനിന്നു ഇന്നിന്ന ഡയഗ്രാമുകളെങ്കിലും ടി ലക്ഷ്യം ൩൩-നു മേലാകാതെ ഇരുന്നാൽ മധ്യമം ൧൦

ലഭിക്കുന്നു. ൩൩-നു മേല്പട്ട ലക്ഷമായിരുന്നാൽ മധ്യമംപ്രതി മധ്യമാണെന്നു അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം. ഷഡ്ജപഞ്ചമങ്ങൾ എല്ലാ മേളരാഗങ്ങൾക്കും പൊതുവായല്ലൊ.

ഓരോ മേളരാഗങ്ങൾക്കും ഓരോ പേരുണ്ട്. കൂടാതെ ഓരോന്നും എത്രമാത്രെ മേളമാണെന്നു അറിയുന്നതിനായി കടപയാദി സങ്കേതമനുസരിച്ച രാഗപ്പേരിന്റെ ആദ്യമേ ലക്ഷത്തിനു പേരു കൊടുത്തു പോയിട്ടുണ്ട്. കടപയാദി സന്തേതമനുസരിച്ചുള്ള കണമേ താഴെ കാണുംപ്രകാരമാകുന്നു.

ക ധ ഖ ങ. ഇങ്ങിനെ ചുരുക്കം ഡ ന്-വരെ. അ പൂജ്യം. ൪ ധ. ൦ റ. ഇങ്ങിനെ ഡ ന്-വരെ ന പൂജ്യം. പ ധ. ൧ റ. ബ ന. ൪. മ. ൦. യ. ൧. ൦ റ. ഇങ്ങിനെ ഫ റ്റു-വരെ. അ ആ തുടങ്ങിയ അച്ചുകൾ പൂജ്യം. സംഖ്യകളെ എഴുതേണ്ടതു വലത്തു നിന്ന് ഇടത്തോട്ടാണ്. ഒന്നാമത്തെ മേളരാഗം കനകാഗിയാകുന്നു. ആ പേരിന്റെ ആദ്യമുള്ള “ക” ലക്ഷത്തെ കാണിക്കുന്നു. ക=൧. അത് ഏകസ്ഥാനത്തെഴുതുക. ന=൦. അതു ദശസ്ഥാനത്തെഴുതുക. ൦ ധ എന്നതു ഒന്നുതന്നെയാണല്ലോ. ധീരശങ്കരാഭരണം ഒരു മേളകന്താവാം. അതിലെ ധീര എന്നത് എത്രമാത്രെ മേളമാണെന്നു കാണിക്കുന്നു. ധീ=൩ അതിനെ ഏകസ്ഥാനത്തു എഴുതുക. ൦=൨ അതിനെ ദശസ്ഥാനത്തു എഴുതുക. അപ്പോൾ ധീരശങ്കരാഭരണം ൨൩-ാമത്തെ മേളരാഗമാണെന്നുവരുന്നു. ഇതുപോലെ മറ്റുള്ളവയേയും കണ്ടുകൊള്ളുക.

സംഗീതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഇപ്രകാരം ൭൨ മേളരാഗങ്ങളുണ്ടെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സംഗീതകലാവിഭാഗന്മാർ അപൂർവ്വമായിട്ടേ ഈ രാഗങ്ങളെ എല്ലാം പ്രയോഗിക്കുന്നുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ നടപ്പിൽ ഇരിക്കുന്ന മേളരാഗങ്ങൾ ഹന്തമാതാഡി (൧), മായാമാളവശരട്ട (൧൫), ചാട്ടമാത്രവാക (൧൩), സുല്യകാന്തം (൧൧), നാഭൈരവി (൨൦), വരഹരൂപിയ (൨൨), സംസാരീ (൨൭), ഹരികാംബോജി (൨൮), ചലനാട (൨൩), ത്യാലവരാളി (൩൯), ശുഭപന്തുവരാളി (൪൫), കാമവർണി (൫൧), ഗമനരൂപിയ (൫൩), സിന്ധമന്ദ്രാധ്യമം (൫൭), വാചസ്തതി (൬൪), മേഖകല്യാണി (൬൯), ഇവയാകുന്നു.

ഇനി ജന്യരാഗങ്ങളെ വിവരിക്കാം. ജന്യരാഗങ്ങൾ സമ്പൂർണ്ണം ഷാഡവം, ഋഷവം ഇങ്ങിനെ മൂന്നുതരമാണെന്നു മുമ്പുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ മൂന്നുതരം രാഗങ്ങളും ഓരോ മേളകന്താവിനു ഉണ്ട്.

ഇങ്ങിനെ മൂന്നു തരത്തിൽ വരത്തക്കവണ്ണം സ്വരങ്ങളെ ചേർത്താൽ എത്ര രാഗങ്ങളുണ്ടാവുമെന്നു നമുക്കു കണക്കാക്കി നോക്കാം. ആരോഹണത്തിൽ 7-ം അവരോഹണത്തിൽ 7-ം സ്വരങ്ങൾ ചേർത്താൽ ഒരുരാഗമേ ഉണ്ടാവാൻ ഇടയുള്ളൂ. എന്നാൽ ആരോഹണത്തിൽ 7-ം അവരോഹണത്തിൽ 6-ം സ്വരങ്ങൾ ചേരുന്നതായാൽ

ആറു രാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. അതുപോലെ ആരോഹണത്തിൽ 7-ാം അവരോഹണത്തിൽ 5-ാം സ്വരങ്ങൾ ചേർന്നാൽ 15 രാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. ഇങ്ങിനെ 22 രാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു. പിന്നെ ആരോഹണത്തിൽ 6-ാം അവരോഹണത്തിൽ 7-ാം സ്വരങ്ങൾ ചേർന്നു 6 രാഗങ്ങളും, ആരോഹണത്തിലും അവരോഹണത്തിലും 6 വീതം സ്വരങ്ങൾ ചേർന്ന് 36 രാഗങ്ങളും, ആരോഹണത്തിൽ 6-ാം അവരോഹണത്തിൽ 5-ാം സ്വരങ്ങൾ ചേർന്ന് 90 രാഗങ്ങളും, ജനിക്കുന്നതാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഷാഡവ ഇനത്തിൽ 132 രാഗങ്ങൾ. ആരോഹണത്തിൽ 5-ാം അവരോഹണത്തിൽ 7-ാം സ്വരങ്ങൾ ചേർന്നു 15-ാം ആരോഹണത്തിൽ 5-ാം അവരോഹണത്തിൽ 6-ാം ചേർന്നു 90-ാം ആരോഹണത്തിലും അവരോഹണത്തിലും 5-വീതം സ്വരങ്ങൾ ചേർന്നു 225-ാം ആകെ 330 രാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. ഒട്ടകുട് ഇങ്ങിനെ ഒരു മേളരാഗത്തിൽ നിന്നു ജന്മങ്ങളായി 484 രാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു.

ഒരു മേളരാഗത്തിൽനിന്ന് 484 ജന്മരാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്ന സിദ്ധിക്ക് 72 മേളരാഗത്തിലും കൂടി 31848 രാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകാവുന്നതാകുന്നു.

അദ്ധ്യക്ഷൻ പറഞ്ഞ സ്വരങ്ങൾ ചേർന്നു രചിക്കുന്നതായ ഒരു രാഗം ഉണ്ടാവില്ലെന്നാണ് അഭിജ്ഞാനാരുടെ അഭിപ്രായം.

ഷാഡവ ഔഡവരാഗങ്ങളെ വജ്രരാഗങ്ങളെന്നും വർജ്ജിക്കേണ്ടതായ സ്വരങ്ങളെ വജ്രങ്ങളെന്നും പറഞ്ഞുവരുന്നു.

ഇതുവരെ വിവരിച്ചു വന്നത്, സ്വരങ്ങളെ മറയ്ക്കുകയും വിടയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനാൽ ഉണ്ടാകുന്ന രാഗങ്ങളെപ്പറ്റിയായിരുന്നു. സ്വരങ്ങളെ കൂടാതെ അധികരിച്ചും മറയും ചേർച്ച രാഗങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിപ്പോകും. അങ്ങിനെ കൂടാതെ വിട്ട സ്വരങ്ങൾ ചേർന്നു രാഗങ്ങൾ അനേകം ഉണ്ട്. അവ വളരെ രചിക്കുന്നതാകുന്നു. ഈ വകയിലും സംപൂർണ്ണം, ഷാഡവം, ഔഡവം എന്നീ മൂന്നുതരം രാഗങ്ങളുണ്ട്. അതുകൾക്ക് സ്വരസമ്പാദിപ്പരത്തിൽ ചണ്ഡിതങ്ങളായ നിരയങ്ങളുള്ളതായി കാണുന്നു. വക്രസംപൂർണ്ണങ്ങളും, വക്രഷാഡവങ്ങളും, വക്രഔഡവങ്ങളുമായ രാഗങ്ങൾ അസംഖ്യമാണ്.

രാഗങ്ങൾ ചേന്നും, നന്മ, ദേശ്യം എന്നിങ്ങിനെ മൂന്നുതരമുണ്ട്. ചേന്നരാഗങ്ങൾ നാട, ഗൗള, ആരഭി, ശൃംഗാരം, വരാളി, കേദാരം, നാരായണഗൗള, രീതിഗൗള, സാരംഗനാട, ചൈതളി എന്നീ പത്തുതന്നെ. പരജ, കമാസ്, ബിഹാഗ്, ഫർഷാലാണി, കാപി, ദർബാർ, യമുന, കാനഡ, ഡംഡുടി, സുരഭി, സൗരഭാഷം മുതലായവ ദേശ്യരാഗങ്ങളും ഗോഷമുള്ളവ നയ രാഗങ്ങളാകുന്നു.

താളം

“തെരുത്രികണ്ഠമഞ്ജരീതാളം തന്ത്രികശോഭനം” ഇങ്ങിനെ കാഞ്ചായനൻ തെരുത്രികത്തെ ഒരു മേയോനയോടും താളത്തെ

അഷ്ടശതാബ്ദത്തോളം സമമാക്കി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. തെരസ്ത്രീകൾ എന്നതു ഗീതം, വാദ്യം, നൃത്തം ഇവ മൂന്നും കൂടിയതാകുന്നു. മത്സ്യങ്ങൾ ജലത്തിൽ ജീവിച്ചു കിടന്ന് അതിൽതന്നെ മരിക്കുന്ന ഈപാലവ സാംഗീതം കാലത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു അതിൽതന്നെ അവ സാനിക്കുന്നു എന്ന് ഒരു പണ്ഡിതൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. “ശ്രുതിമാതാപരയേ പിതാ” എന്ന വാക്യം സംഗീത വിഭാഗത്തുകെ ഇടയിൽ ഇന്നും നടപ്പായിരിക്കുന്നുണ്ട്. താളം ഇപ്രകാരം സംഗീതത്തിൽ ഒരു മുഖ്യഭാഗമാകുന്നു. ഗീതം, വാദ്യം, നൃത്തം ഈ മൂന്നും ഏതിൽ പ്രതിബിംബിതപ്പെടുന്നുവോ അതാകുന്നു താളമെന്നു വ്യക്തമായും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

“കാലക്രിയാചരാനഞ്ച സംഭവാനിതഥാസരേ തഥാതാളസ്വസംഭൃതിരിതിഭേദേനേവ വിമർഷഭവേണഃ.” കാലം, ക്രിയ, മാനം ഈ മൂന്നും ഏകപാദം എന്നിച്ച് ചേർന്നു വരുമോ അപ്പോഴാണ് താളത്തിന്റെ ഉൽപത്തി എന്നു അമരസിംഹൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ കാലമെന്നത് ഷബ്ദം മുതലായവ. ക്രിയ എന്നതു രണ്ടു വായുക്കളുടെ ചേർപ്പ്. മാനം ക്രിയകളുടെ ഇടയ്ക്കുള്ള അളവ് അല്ലെങ്കിൽ അന്തരം.

സംഗീത മൂല്യങ്ങളെ പ്രകാരം താളം പത്തു പ്രാണങ്ങളോടുകൂടിയതാകുന്നു. അവ കാലം, ലാർഗ്ഗം, ക്രിയ, അംഗം, ഗ്രഹം, ജാതി, കല ലയം, യതി, പ്രസ്താവം ഇവയാകുന്നു. ഇവയിൽ ചിലതിനെ പുരുഷത്തിൽ വിവരിക്കാം.

താളാംഗങ്ങൾ ആറുണ്ട്. അവ അനുഗൃതം, ദൃതം, ലാഘു, ഇഷ്ടം, പദ്യം, ക്രാകപാദം ഇവയാകുന്നു. അതുകളിൽ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന് ആവശ്യമുള്ള അനുഗൃതം, ദൃതം, ലാഘു ഈ അംഗങ്ങളെപ്പറ്റി മാത്രമേ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നുള്ളൂ.

ലാവവിൻ | അടയാളവും, ദൃതത്തിന് () അടയാളവും അനുഗൃതത്തിന് ൧ അടയാളവും ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ മൂന്നു അംഗങ്ങളുടേയും സംജ്ഞ, മാത്ര (അക്ഷരാകാലം) മുതലായതു കാണിച്ച് താഴെ ഒരു പട്ടിക ചേർക്കുന്നു.

അംഗനാമം	സംജ്ഞ.	മാത്ര.	ക്രിയാവിവരം.
അനുഗൃതം	൧	1	ഒരു ഘാതം(അടി)
ദൃതം	()	2	ഒരു ഘാതവും വിനശിതവും(അടിയും വീഴ്ചയും)
ലാഘു		4	ഒരു ഘാതവും അതിനെ തുടർന്ന് 3 വിരൽ എണ്ണകയും

ലാവവിന് 4 മാത്രയെന്നു ഇവിടെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ജാതിഭേദംകൊണ്ട് 4, 3, 7, 5, 9 മാത്രകളാണ് ഉള്ളത്.

സ്വരങ്ങൾ ഏഴുള്ളതുപോലെ താളങ്ങളും ഏഴുണ്ട്. അവ, ഗ്രാമം, മദ്യം, ത്രുപകം, സ്ഥംപ, ത്രിപദ, അട, ഏകം ഇവയാകുന്നു. താളജാതി അഞ്ചാകുന്നു. അവയുടെ പേരും, മാത്രക്കണക്കും താഴെ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

ജാതികളുടെ പേരും,	മാത്ര.
ചതുരശ്രം	4
ത്വരണം	3
മിശ്രം	7
ഖണ്ഡം	5
സങ്കീർണ്ണം	9

സപ്ത താളങ്ങളും അവയുടെ ലക്ഷണങ്ങളും, അഞ്ചു ജാതികളെക്കൊണ്ടു സപ്തതാളങ്ങൾ 35 താളങ്ങളായിട്ടുള്ളതിന്റെ വിവരവും എളുപ്പം അറിയാത്തവർക്കു ഒരു പട്ടിക കൈവിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

ഗ്രാമം. ഒരു താളത്തിൽ ഗീതം തുടങ്ങുന്ന സ്ഥലത്തിന്നു ഗ്രാമമെന്നു പറയുന്നു. അതു അതിതം, അനാഗതം, സമം, വിഷമം എന്നു നാലുതരമുണ്ട്. 1. അതിതം:—ഇതു താളത്തിന്നു മുമ്പു ഗീതം ആരംഭിക്കുന്നതിന്നു പറയുന്ന പേരാകുന്നു. അവചാണി എന്നും പറയും. 2. അനാഗതം:—താളത്തിന്നു പിമ്പു ഗീതം ആരംഭിക്കുന്നത്. അനാഗതത്തെ ഉപരിചാണി എന്നും പറയും. 3. സമം:—താളവും ഗീതവും ഒന്നിച്ചു തുടങ്ങുന്നത്. 4. വിഷമം:—ഇങ്ങിനെ തരത്തിലുച്ചാതെയുള്ളത്.

അദ്യാസക്രമം

കീർത്തനം മുതലായവ പാടുമ്പോൾ പ്രയോഗിക്കേണ്ട പ്രകൃതി വികൃതിസ്വരങ്ങളുടെ ആരോഹണാവരോഹണക്രമവും, വർണ്ണസ്വരങ്ങളുടെ വിവരവും അറിവാൻ അതതു മേളകർത്താവിന്റെ ചേരോട്ടുകുടി വേണ്ടതെല്ലാം രാജാനിന്റേയും ആചാര്യരു് സവിസ്തരം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആ വിവരങ്ങളെ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ള ഒരു കീർത്തനം എടുത്തു വിശദപ്പെടുത്തിപ്പറയാം.

നവാംവശത്തുള്ള കീർത്തനം ഉദാഹരണമായി എടുക്കാം. രാഗം കേദാരഗൗളം എന്നു കാണുന്നു. മേളകർത്താ ഹരികാംബോജി എന്നും അതു (ഹരി)വ്യംഭരമു മേളകർത്താവായെന്നും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. പട്ടികയിൽ ഷഡ്ജപഞ്ചമങ്ങൾ അതുകളുടെ സ്ഥാനങ്ങളായ ഒന്നും എട്ടും നമ്പു കള്ളികളിലും ചതുരശ്രത്തിട്ടുടനീളം അതിന്റെ സ്ഥാനമാകുന്ന കള്ളിയിലും അന്തരമാധ്യമം അതിന്റെ സ്ഥാനമായ അഞ്ചാകള്ളിയിലും ശുദ്ധമദ്ധ്യമം അതിന്റെ സ്ഥാനമായ ആറാകള്ളിയിലും ചതുരശ്രത്തിന്റെ വശം അതിന്റെ സ്ഥാനമായ പത്താം കള്ളിയിലും കൈശികിന്ദിചാരം അതിന്റെ സ്ഥാനമായ പതിനൊന്നാം കള്ളിയിലും കാണുന്നു. ഈ രാഗത്തിന്റെ ആരോഹണാവരോഹണക്രമം സരി മ പ നി സ, സ നി ധ പ മ ഗ നി സ, എന്നാണെന്നും തലക്കെട്ടിൽ കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആരോഹണത്തിൽ

ഗ-യും ധ-യും കാണുന്നില്ലാത്തതിനാൽ ആ രണ്ടു സ്വരങ്ങളും കേൾക്കപ്പെടാത്തതുകൊണ്ടാണ് ആ രണ്ടാണത്തിൽ വർണ്ണങ്ങളാകുന്നു. ഈ രാഗത്തിന് അർദ്ധരോഹണത്തിൽ ഏഴു സ്വരങ്ങളും ഉണ്ട്.

താളം ത്രിപുട എന്നു ഏഴുതിക്കാണെന്നു. ഈ താളത്തിന് ഒരു ലഘുവും രണ്ടു ദ്രുതവും ഇങ്ങിനെ മൂന്നു അംശങ്ങളും അതുകൾക്കു തുല്യമായിട്ടുള്ളതായിട്ടുണ്ടെന്നു രണ്ടും മൂന്നും കളികളിൽനിന്നും കാണാമല്ലോ. ഈ ഏഴാളുകളെ പ്രയോഗിക്കുകയും അറിയാൻ നാലാംകളി നോക്കുക. മാത്രം ഒന്നിന് രണ്ടു അക്ഷരം (അനുരാക്ഷരം) വീതം ഒരു മുഴുവൻ താളവട്ടത്തിന് മൂന്നു അക്ഷരങ്ങളായിട്ടാണ് വേണ്ടതു്. പ്രസ്തുതതാളം പരിശീലിക്കേണ്ട രീതി എങ്ങിനെ? പട്ടികയിൽ അഞ്ചാമതു കളി നോക്കുക.

|| ത ക ധി മി ത ക || ത ക ധി മി || ത ക ധ ണ ||
 എന്നു ഏഴുതിയിരിക്കുന്നു. മുകളിൽ കൊടുത്ത കാണുന്നതിനാൽ അക്ഷരങ്ങൾ ദ്വിതീയകാലത്തിൽ പാടേണ്ടതാണ്. (മാത്രം ഒന്നിന് രണ്ടക്ഷരം വീതം പാടുന്നതാണ് ദ്വിതീയകാലം). ഒന്നാമത്തെ അക്ഷരമാത്ര ത യുടെ മുകളിൽ X ഈ വിധം അടയാളം കാണുന്നതിനാൽ ആ അക്ഷരത്തെ ഉച്ചരിക്കേണ്ടതോടുകൂടി ഒരു അടിയും വേണ്ടതാകുന്നു. ദ്വിതീയകാലപ്രയോഗമാകയാൽ ത യോടു തുടർന്നു ക എന്ന അക്ഷരത്തെയും ഉച്ചരിക്കുക. മൂന്നാമതു് അക്ഷരമാത്ര ത യുടെ മുകളിൽ 1 ഈ വിധം അടയാളം കാണുന്നതിനാൽ ആ അക്ഷരത്തെ ഒന്നാമത്തെ വിതൽ ഏഴുതോടുകൂടി ഉച്ചരിക്കേണ്ടതാകുന്നു. ദ്വിതീയകാലപ്രയോഗമാകയാൽ ധി യേതുടന്നു മി ഉച്ചരിക്കേണ്ട. ഇതേകൂടാൽ പിന്നെയുള്ള ത ക ത ക ധി മി ത ക

ധ ണ എന്ന അക്ഷരങ്ങളേയും രണ്ടാമത്തെ വിതൽ ഏഴുതും അടിയും വീട്ടും വീണ്ടും അടിയും വീട്ടും സാധിതം ദ്വിതീയകാലത്തിൽ ഉച്ചരിച്ചു താളം പിടിച്ചു പരിശീലിച്ചാൽ ത്രിപുടതാളം മനസ്സിൽ ഉറപ്പും. പ്രസ്തുത കീഴ്ത്തന്ന പാടേണ്ട രീതി എങ്ങിനെ? ആദ്യത്തെ താളവട്ടത്തിനകത്തു കാണുന്ന കാമ അടയാളങ്ങളും ചിഹ്നങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള മൂന്നു അനുരാക്ഷരങ്ങളെ മുൻ വിവരിച്ച താളവട്ടം ഇതിനിടെ മൂന്നു അക്ഷരങ്ങളായി വിവരിച്ചു മുൻ പറഞ്ഞ ക്രമത്തിൽ അടി വിരലെണ്ണങ്ങൾ മുതലായവ സാധിതം ഉച്ചരിച്ചു അതതു സ്വരത്തിന്റെ കീഴ്ഭാഗത്തു കാണുന്ന സാധിതാക്ഷരങ്ങളെ പാടി അഭ്യസിക്കുക. ഈ ക്രമം അനുസരിച്ചു രാജോത്തരവട്ടത്തിലെ സ്വരങ്ങളേയും സാധിതാക്ഷരങ്ങളേയും മനസ്സിലാക്കുക.

അടയാളം അടയാളങ്ങളുടെയും സംജ്ഞകളുടെയും വിവരം.

സംജ്ഞകൾ

വിവരം

	ഒരുതാളവട്ടത്തിന്റെ ആദ്യവും അവസാനവും കാണിക്കുന്നു.		
	താളവട്ടത്തിനകത്തുള്ള അംഗ (വിഭാഗ)ങ്ങളെ കാണിക്കുന്നു.		
,	ഒരു മാത്രയുടെ വിഭാഗങ്ങളായ സ്വരാക്ഷരങ്ങളിൽ ഒന്നിനു പകരം.		
x	അടിയുടെ അടയാളം.		
v	വീച്ചിനുള്ള അടയാളം.		
1	ഒരു സ്വരത്തിന്റെ മുകളിൽ കണ്ടാൽ ഒന്നെന്നു ചൊറുവിലെണ്ണുക.		
2	ടി	ടി	രണ്ടെന്നു മോതിരവിലെണ്ണുക.
3	ടി	ടി	മൂന്നെന്നു നട്ടവിലെണ്ണുക.
4	ടി	ടി	നാലെന്നു ചുണ്ടുവിലെണ്ണുക.
5	ടി	ടി	അഞ്ചെന്നു തള്ളവിലെണ്ണുക.
6	ടി	ടി	ആറെന്നു വീചി ചൊറുവിലെണ്ണുക.

സ

മുറവൻ സ്വരം.

സ

അനുസ്വരം (ഭിതീയകാലസ്വരം)

സ

കാൽസ്വരം (തൃതീയകാലസ്വരം)

സ

ഈ ബിന്ദു ഒരു സ്വരത്തിന്റെ താഴെ കണ്ടാൽ ആ സ്വരത്തെ മന്ദസ്വരമായിലും, മുകളിൽ കണ്ടാൽ താമസസ്വരമായിലും പാടണം. ബിന്ദു ഇല്ലെങ്കിൽ മധ്യസ്വരമായിയിൽ പാടേണ്ടതാകുന്നു. മധ്യസ്വരമായിയിലെ 'സ'യുടെ താഴെയും ഈ ബിന്ദു കാണും.

സ

സ:സ

സ

സസസസ = 1111

|

ലഘു ഒന്നെഴിച്ചു അതിക്രമത്തിനു വിരൽ എണ്ണുക.

0

ദൃതം (രണ്ടാത്ര) ഒരു അടിയും ഒരു വീച്ചും.

u

അനുദൃതം (ഒരു മാത്ര) ഒരു അടി.

~~~~~

ഇഴച്ചുപാടുന്നതിനുള്ള അടയാളം.

--

സാഹിത്യത്തിലുള്ള അക്ഷരങ്ങളെ തുടർന്നു ഈ വിധം കണ്ടാൽ അറിയെ അതിനു മുമ്പുള്ള വൃഞ്ചനാക്ഷരത്തിലെ അച്ചായി (അ, ഇ, ഉ, ഏ, ഐ, ഒ, ഒരു ഏ) എന്ന അതാതു അച്ചായി ഉപരിഭാഗത്തു കാണുന്ന സ്വരസ്ഥാനം അനുസരിച്ചു ഉച്ചരിക്കണം.

വ

പല്ലവി

അനു

അനുപല്ലവി

ച

ചരണം

ആ

ആരോഹണം (ക്രമേണ ഉയർത്തി പാടിക്കൊണ്ടുപോകേണ്ട രീതി)

അനു

അവരോഹണം ക്രമേണ താഴ്ത്തി പാടിക്കൊണ്ടുവരുന്ന രീതി)

സ്തി	ഗമ	പയ	നി

ആ=സതി പയസ്; അച=സ നിധ പകരിസ്; മേളകാ=മായാമാളവനമ (മായാ=15)

താളം	അംഗസംഖ്യാ	മംത്രകൾ	കാലക്രമം
അളിതാളം	മപ്പ	ശ്രം	
	1	0	2
		4	2

x^4 x^3 x^2 x

[illegible]

||സംസ്കാരസമുദായനാമകരണസംഗ്രഹം||

x	2	3	x	y	x	y
1	2	3	1	2	1	2
2	4	6	2	4	2	4
3	6	9	3	6	3	6
4	8	12	4	8	4	8
5	10	15	5	10	5	10
6	12	18	6	12	6	12
7	14	21	7	14	7	14
8	16	24	8	16	8	16
9	18	27	9	18	9	18
10	20	30	10	20	10	20

[illegible][illegible]

|| മാരകജനകർമ്മം - പാഠമതപരസ്യം || മാരകവിമലസം || മാരപമസുഖദന || സാ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 104

2. നീലവാരിങ്ങ പിരുന്നോള ജഗദഗുണമധരാനീളാശങ്ക മേഘനിത

കുടുംബശ്രീയുടെ അധീനതയിൽ കോഴിക്കോട് സ്ഥിരമായി

മൈഥിലം സുകർചാല ജിതകനകചാല സമുച്ചാരമല ഹരണിശയന

3. കോളോളകയുത്തിടലുപയോഗിത കോളിതനിജരന

മാമ്മണിയപ്പൻ വന്ന സമയം അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന

ഭീമഭവഭയവിരമ തനവിജിതകാമ സകലഗുണസമ ഹിതസുജന

— 〇 —

מחיר

ကလေး

x	i	2	x	y	z	x	y	z
നി	സി	തി	സി	നി	യ	നി	യ	യ
യി	തി	യ	യ	യ	യ	യ	യ	യ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

[illegible][illegible][illegible]

x	1	x	2	x	3	x	4	x	5	x	6	x	7	x	8	x	9	x	10	x	11	x	12	x	13	x	14	x	15	x	16	x	17	x	18	x	19	x	20	x	21	x	22	x	23	x	24	x	25	x	26	x	27	x	28	x	29	x	30	x	31	x	32	x	33	x	34	x	35	x	36	x	37	x	38	x	39	x	40	x	41	x	42	x	43	x	44	x	45	x	46	x	47	x	48	x	49	x	50	x	51	x	52	x	53	x	54	x	55	x	56	x	57	x	58	x	59	x	60	x	61	x	62	x	63	x	64	x	65	x	66	x	67	x	68	x	69	x	70	x	71	x	72	x	73	x	74	x	75	x	76	x	77	x	78	x	79	x	80	x	81	x	82	x	83	x	84	x	85	x	86	x	87	x	88	x	89	x	90	x	91	x	92	x	93	x	94	x	95	x	96	x	97	x	98	x	99	x	100	x	101	x	102	x	103	x	104	x	105	x	106	x	107	x	108	x	109	x	110	x	111	x	112	x	113	x	114	x	115	x	116	x	117	x	118	x	119	x	120	x	121	x	122	x	123	x	124	x	125	x	126	x	127	x	128	x	129	x	130	x	131	x	132	x	133	x	134	x	135	x	136	x	137	x	138	x	139	x	140	x	141	x	142	x	143	x	144	x	145	x	146	x	147	x	148	x	149	x	150	x	151	x	152	x	153	x	154	x	155	x	156	x	157	x	158	x	159	x	160	x	161	x	162	x	163	x	164	x	165	x	166	x	167	x	168	x	169	x	170	x	171	x	172	x	173	x	174	x	175	x	176	x	177	x	178	x	179	x	180	x	181	x	182	x	183	x	184	x	185	x	186	x	187	x	188	x	189	x	190	x	191	x	192	x	193	x	194	x	195	x	196	x	197	x	198	x	199	x	200	x	201	x	202	x	203	x	204	x	205	x	206	x	207	x	208	x	209	x	210	x	211	x	212	x	213	x	214	x	215	x	216	x	217	x	218	x	219	x	220	x	221	x	222	x	223	x	224	x	225	x	226	x	227	x	228	x	229	x	230	x	231	x	232	x	233	x	234	x	235	x	236	x	237	x	238	x	239	x	240	x	241	x	242	x	243	x	244	x	245	x	246	x	247	x	248	x	249	x	250	x	251	x	252	x	253	x	254	x	255	x	256	x	257	x	258	x	259	x	260	x	261	x	262	x	263	x	264	x	265	x	266	x	267	x	268	x	269	x	270	x	271	x	272	x	273	x	274	x	275	x	276	x	277	x	278	x	279	x	280	x	281	x	282	x	283	x	284	x	285	x	286	x	287	x	288	x	289	x	290	x	291	x	292	x	293	x	294	x	295	x	296	x	297	x	298	x	299	x	300	x	301	x	302	x	303	x	304	x	305	x	306	x	307	x	308	x	309	x	310	x	311	x	312	x	313	x	314	x	315	x	316	x	317	x	318	x	319	x	320	x	321	x	322	x

ശമന—തൃപ്ത

സ: | രീ | ഗ | മ | പ | യ | നി |

ആ=സ രീ ഗ മ യ നി സ; അവ=സ നി ധ പ മ ഗ മ രി ഗ നി സ; മേളകുന്തം=ഹരികാംബോജി (ഹരി=2,8)

താളം	അനുസരണ		മാതൃകൾ			കാലാന്തരം	താളവട്ടംജതി
	ലഘു	ദൃശം	ദൃശം	3	2	2	
തൃപ്ത	1	0	0	3	2	2	$\frac{x^1}{x^1} \frac{1}{2} \frac{x^2}{x^2} \frac{x^v}{x^v} \frac{x^v}{x^v}$

ച || ധ റ പ റ മ റ | ഗ റ മ റ | രീ , || രീ സ നി സ റ | ധ റ , || നി സ രീ ||

|| ജ - യ - - - || ജ - - - || യ - - - || ര - റ - - - || - - - ||

|| സ റ , , , , , || , , , , , || സ || രീ രീ || രീ , || ഗ രി ഗ രി ||

|| മ - - - - - || - - - - - || നി - || ഹ - ത - - - || നി - - - || ശ റ - - - ||

|| രീ ഗ സ റ രീ രീ | ഗ റ മ റ | പ റ ധ പ മ || രാ ഗ റ , || രാ രീ | ഗ രി സ റ ||

|| - - - - - || വ ര | സ - - - || ത്വ - - - || കാ - - - || - - - || - - - ||

~~~~~  
x 1 2 x v x v x v x 1 2 x v x v
|| ക ഞാ : || ഗാ : || ഗമ തീ || പാ : || പാമഗമ || തീ : || സാ : || പാ : || പാ : || പാ : ||
|| മ-----||-----||-----||-----||-----||-----||-----||-----||

~~~~~  
x 1 2 x v x v x 1 2 x v x v x 1 2
|| അന || പാ : || തി സ || സാ : || സാ : || സാ സാ || സാ സാ || സനി സാ ||
||-----ന യ || ന-----|| തി-----|| ത-ക-----|| മ-----|| ല-----||

~~~~~  
x 1 2 x v x v x 1 2 x v x v
|| തീ : || ഗാമ || തീ : || തി സ നി സാ || യാ : || പാ : ||
|| ബ-----|| മ-----|| ര-----|| ര-----|| മ-----|| ല-----||

~~~~~  
x 1 2 x v x v x 1 2 x v x v
|| യാ യാ യാ || നീ : || സാ സാ || തീ തീ || സാ നീ || സാ സാ ||
|| മ-തി-ദ-|| യാ-|| ക-|| ര-----|| മ-ഹി-ത-|| ത-ര-|| മ-|| നി-||

~~~~~  
x 1 2 x v x 1 2 x v x v x 1 2
|| തീ നി സാ || യാ : || പാ പാ || മാമാഗം || തീ ഗാ || മാപാ || യാപാ ||
|| മ-യ-|| വി-|| ഭൂ-----|| ഷ-|| ണ-----|| മ-|| ന-----|| ത-----||

~~~~~  
x 1 2 x v x 1 2 x v
|| യാ പാ മാ || ഗാമാ || തീ : || തി സ നി സാ || യാ : || നി സ തീ ||
|| ലി-|| ന-----|| ക-----|| ര-----|| ത-|| ന-----|| യ-----|| പാ-----||

x 1 3 x v x 1 2 x v x v
 || സ 2 2 2 || 2 2 || തീ || തീ || ഗ രി ഗ രി ||
 || ല - - - - - || - - - - - || വ- ക- - - - - || വ- - - - - ||
 x 1 3 x v x 1 2 x v x v
 || തി ഗ സ 2 2 || ഗ 2 2 || പ 2 2 || മ 2 2 || ഗ 2 2 || ഗ രി || ഗ രി സ 2 2 ||
 || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - ||
 x 1 3 x v x 1 2 x v x v
 || മ 2 2 2 || ഗ 2 2 2 || ഗ 2 2 2 || പ 2 2 2 || മ 2 2 2 || ഗ 2 2 2 ||
 || ല - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - ||
 x 1 3 x v x 1 2 x v x v
 || സ 2 2 2 || മ 2 2 2 || നി 2 2 || സ 2 2 || സ 2 2 || സ 2 2 ||
 || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - ||
 x 1 3 x v x 1 2 x v x v
 || 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 ||
 || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - ||
 x 1 3 x v x 1 2 x v x v
 || തി 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 || സ 2 2 2 ||
 || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - ||
 x 1 3 x v x 1 2 x v x v
 || തി 2 2 2 || ഗ 2 2 2 || ഗ 2 2 2 || ഗ 2 2 2 || ഗ 2 2 2 || ഗ 2 2 2 ||
 || കെ 2 2 2 || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - || - - - - - ||

• ഗേളിപതു—ചാത്പ്.

സ്തി | ഗമ | പ | യ | നി |

ആ=സരിഗരിമപയപനിസ്; അവ=സ്നിധപകഗരിസ്; മേളകത്താ=മാന്മാളവഗേളി (മാന്മാ=15)

നാളം	മാത്രകൾ		കാലക്രമം	താളവട്ടം ജതി
	7	4		
ചാത്പ്	മാത്രകളിനനുരൂപങ്ങൾ		വിതം	ത കി 5 ക യി മി

~~~~~

പ || നീ , | നീ നീ || സ ഓ , | സ ഓ രീ || രീ പ | പ ഓ പ മ || പ പ മ | ഗ രി സ ഓ ||
 || മ ഓ - | - - മ - || വ ഓ - | ന - ത - || - - പ | തമ - ന ഓ || - - ഓ | നി - തം - ||

~~~~~

|| സ സ ഓ രീ ഗ | രീ സ നീ യ പ || നി സ ഓ | പ മ പ യ || പ ഓ , പ ഓ മ ഓ ||
 || - മ ഓ - - | സ്വ - - - ജ - || ഞ നി - | വ ഓ - - || സ - - - ||

|| പ ഓ മ | ഗ രി സ നി || സ ഓ , | , , , ||
 || - - - | - - - || - - - | - - - ||

~~~~~

|| , മ | പ ഓ നീ || സ സ ഓ | സ ഓ രീ സ നി || , പ പ | നീ സ ഓ || നീ സ രീ നീ | പ ഓ പ യ പ മ ||
 || - - സ ഓ | മ - ഖി - || പ വ - | ഒ - ന - - - || - പ ഒ | വി - ന - || ത - ജ - - - || ന - ത ഓ - - ||

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

x	y	z	u	v	w	x	y
0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9

[illegible]

x 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 10

x , y a s i l i d i g a t i | , , n i t i s a | w a , y a y a ||
 - - d e a m - n i - - a - a - a - | a - a - a - a - a - a - ||

|| ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

ആ = സ രി ത പ ഡ സ; അവ = സ നി ധ പ ക ഗ നി സ; മേളകൾ = ധീരശങ്കരാഭരണം (ധീര = 29)

താളം	അംഗസംജ്ഞ		മാതൃകൾ		കാലക്രമം		താളവട്ടംജ്ഞി	
	ലഘു	ദൃതം	ദൃതം		ദൃതം		ദൃതം	
തൃപുട	1	0	1	0	2	2	മാതൃകനിന്നു രണ്ടുതരങ്ങൾ	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

പ || 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 ||

|| 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 ||

|| 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 ||

പാഹി---

|| 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 ||

|| 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 ||

^{~~~~~}
^{x 1} നീ ; ² സ നി യ | ^{x v} പ ട മ ഗ | ^x പ ട യ | ^{x 1 2} പ ട യ | ^{x v} സ ട ; | ^{~~~~~} സ നി സ ട ||
^{~~~~~}
^{x 1} ക - - - | ^{~~~~~} ഒ - - - | ^{x v} ര - - - | ^x ഹി - - - | ^{~~~~~} നി - - - ||
^{~~~~~}
^{x 1} നീ ; ² സ നി യ | ^{x v} പ ട മ ഗ | ^x പ ട യ ||
^{~~~~~}
^{x 1} ഗ - - - | ^{~~~~~} നി - - - | ^{x v} നി - - - ||
^{~~~~~}
^{x 1 2} തി സ ട ; | ^{x v} നി സ നി യ | ^{x 1 2} സ ട ; സ നി യ | ^{x v} പ ട യ | ^{x 1 2} സ നി യ || ^{~~~~~} മ ഗ കി ഗ ട പ ട ;
^{~~~~~}
^{x 1 2} വ - ഒ - - - | ^{~~~~~} ന ട - - - | ^{x v} ബ ട - - - | ^{x 1 2} മ - ട - - - | ^{x v} ക - - - || ^{~~~~~} പ ഹി - - -
^{~~~~~}
^{x 1 2} പ ട ; | ^{x v} പ ട ; | ^{x 1 2} പ ട ; | ^{x v} പ ട ; ||
^{~~~~~}
^{x 1 2} - - - - - | ^{~~~~~} വ ട - - - | ^{x v} മി - മ - - - | ^x ക - - - ||
^{~~~~~}
^{x 1 2} യ ട ; | ^{x v} സ നി | ^x സ യ നി || ^{x 1 2} യ ട നി പ പ ട | ^{x v} യ പ മ ഗ | ^x ഗ കി ഗ ഗ ||
^{~~~~~}
^{x 1 2} ഗ ട - - - - | ^{~~~~~} - - - - - | ^{x v} തു - - - - | ^x വി - ക - - | ^{~~~~~} ഖ - - - ||
^{~~~~~}
^{x 1} തി ; ² ഗ പ | ^{x v} മ ഗ കി | ^x തി ഗ സ || ^{x 1 2} സ നി കി സ സ നി | ^{x v} സ നി യ നി | ^{x 1 2} യ ട ; | ^{x v} ഗ ട ; | ^{~~~~~} ഗ കി ഗ ; തീ പ ട ||
^{~~~~~}
^{x 1} - - - - - | ^{~~~~~} വ ട | ^{x v} ജാ - - - | ^x ത - സാ - - - | ^{x 1 2} കാ - - - | ^{x v} ഡ - - - || ^{~~~~~} നെ - - - - | ^x - - - - ||

തി സ മ ഗ | പാ , , യ , , || സ ഓ സ നി സ ഓ | സ നി പ നി | യ , , || 3 , , സ ഓ | സ നി സാ | സ നി സാ ||
 തു - - - - - ഓ | മ - - - - - തീ - - - - - ശ - ശ - - - - - ക - - - - - മ - - - - - ഓ - - - - - ഓ - - - - - സ - - - - -
 നീ , സ നി യ | പാ മ ഗ | പാ യ ഓ || 3 , , പ യ | സ ഓ , | സ നി സ ഓ || നീ , സ നി യ | പാ മ ഗ | പാ യാ ||
 ന - - - - - തി - - - - - പാ - - - - - തു - - - - - ഓ - - - - - തി - - - - - ത - - - - - മ - - - - - യ - - - - - മ - - - - -
 തി സ ഓ , | നി സ നി യ | പാ യ ഓ || സ ഓ , സ നി യ | പാ യ ഓ | സ നി യ പ || 3 , മ ഗ നി മ പാ , ,
 ഓ - - - - - ന - - - - - വാ - - - - - ഖി - - - - - ല - - - - - ഗോ - - - - - തു || - - - - - പാ ഹി - - - - -

2. കരപങ്കജവിപ്രതരഗമേല ശരണാഗതജനതാസുസംഖ
ഉഗ്രവരശയന പരിപ്രതവനമാല കരുണാവജനാലയ കനകജലിരചേല
 3. കോമകേഷുരരമരേന്ത ഭോവധിതവിന്ധ്യയജനാഞ്ജന
സാമജഭയഹര സകലസുഗുണപൂർണ്ണ സാമോദം മുനിജനസന്തതിതകീരോ
- ചോദ്യം—ഹിപനരിരാഗത്തിന് ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ കൈതികിന്റക്കോ പ്രാമാഗിക്കാവുന്നതാണു.
 ഉ-ദാ-ഗ പ യ നി യ പ; പ നി യ പ മ ഗ മീ.

തോഡി—ഏകിതാളം.

സ്തി | ഗ | ത | പ | യ | നി |

ആ = സതിഗ 2 പ യ നി സ്; അവ = സ നി യ പ മ ഗ നി സ്; മേളകങ്ങൾ = ഹനുമാശോഡി (ഹനു=8)

താളം	അംഗസംഖ്യ			മാതൃകരം			കാലക്രമം
	ലാഘു	ഊതം	ഭൂതം				
ഏകിതാളം	1	0	0	4	2	2	മാതൃകനിന്നു നാലു അക്ഷരം വീതം

2.9

താളവാക്യം ജതി || ത കി കി ക ത ക യി മി ത കി ക ത ക ക ഡ ഞ || ത നി കി ക ത ക ഡി മി || ത കി ക ത ക ത ക ഡ ഞ ||
 പ || സ ഞ , സ നി നി യ നി സ നി യ പ || മ ഹ ഹ മ ഞ , | യ ഞ , യ നി സ നി ||
	സ ഞ - - - മ ഹ - - - മ - - - മ - - - ക - ല - - - യ ഞ - - - മി			
	യ ഞ , നി , സ ഞ , , സ നി യ നി	സ ഞ നീ യ ഹ മ	ഗ ഹ മ മ യ നി നി	
	സ - - - ഞ - - - സി - - - ജ - - - ജ - - - ന ഞ - - - - - - - - - - - - - - - -			
	പ മ നി യ ഞ , പ മ പ ഞ , പ ഗ മ ഞ	, യ ഞ , യ ഞ ,	യ ഞ നി സ നി യ ഞ	
	മ - - - - - മി - - - - - ജ ഞ - - - - - മ - - - - - ഞ - - - - -			

^x ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

൧. ഭക്തിമഹാപരിതാപം തോഷിതകുലം ശ്രീ പരമേശ്വരനാഥനോടൊപ്പം ചാലിക്കുവാനും
 ഹരിഹരനാഥനോടൊപ്പം മംഗലാശ്ശിനോടൊപ്പം തുടങ്ങിയവരായിട്ടുള്ളവരും പവിത്രം
 ൨. സുരസുരഭിമുഖം തുടങ്ങിയവരും കുമ്പസാരം കുമ്പസാരം കുമ്പസാരം
 ശക്തികളായിട്ടുള്ളവരും ശക്തികളായിട്ടുള്ളവരും ശക്തികളായിട്ടുള്ളവരും

മധ്യഭാഗത്തിൽ—ആദിതാളം. സ രി മ പ നി

ആ=സ രി മ പ നി സ ; അവ=സ് നി പ മ നി സ ; ശേഷകർത്താ=ചാരമാലയിലായ (പാ. 22)

താളം	അംഗസംജ്ഞ				കാലക്രമം
	ലഘു	ദൃതം	ദൃതം	മുക്തം	
ആദിതാളം		0	0	8	മാതൃകയിനു നാലു അക്ഷരം വീതം
				4 2 2	

താളവട്ടം ജന്തി || തരികിട തകുധിമിത കിട തകുസ്തം || തരികിട തകുധിമി || തകിട തകുസ്തം ||

പ || ; സ ര സ നി വി സ രീ ; ; രി സ രി | പാ ; , പാ പാ മ | മാ പാ മ രി രീ ||

|| - - രാ - - വ - യേ - - പ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - ||

|| രി സ സ രി മ രി വി സ സ രി വി സ സ നി പ പ | രീ , സ രാ , | പാ പാ പാ പാ ||

|| - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - ||

|| രീ മ രി മ രാ പാ പാ പാ പാ | ; , പാ പാ പാ പാ | പാ പാ നി നി മ പാ ||

|| - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - രാ - - ||

^x , പ ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

2. വാരണശോകം ശ്യാമസാജീരവാലികളെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്. മാതൃഭൂമിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.
3. വാസവമുഖസുന്ദരിയുടെ കഥയാണ്. കേരളത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

മാതൃഭൂമി

മാതൃഭൂമി

பெரியபுத்தூர்.

* കാരണ്ഡാലി - സ്തുതിനാളം.

സരിഗമപധനി

*ആ = സതിഗമ പായസ്; അവ = സനിയപമതിസ്; മേളകന്തം = മന്ദികാംബോജി (മന്ദി = 28)

നാമം	അംഗസംഖ്യ			മംഗലം	ചോലമുതല
	ചോല	ഭൂതം	ഭൂതം		
അഭിനാഥം	1	0	0	4	2
				8	

മാതൃഭൂമിയിൽ നാലു അക്ഷരം വീതി

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 104

|| ^xനി ¹യ ²പ ³പ ²മ ¹ഗ ²സ ³കി ²മ | ^xപ ²യ ³തി ¹സ ²നി ³യ ¹പ | ^xമ ²കി ³സ ¹നി ²യ ³പ ¹മ ||

|| ^xപ ¹യ ²സ ³തി ¹ഗ ²മ ³തി ¹സ ²ഃ , ^xസ ³നി ¹യ | ^xപ ²മ ³ഗ ¹മ ²പ ³ഃ , | ^xസ ¹തി ²ഗ ³രി ¹മ ²പ ³യ || സ ¹ഃ

|| ^xയ ¹ഃ ²നി ³നി ¹യ ²ഃ ³പ ¹ഃ , ^xമ ²പ ³യ ¹പ | ^xമ ²പ ³മ ¹ഗ ²ഃ ³മ ¹ഃ | ^xപ ²ഃ , ^xയ ³ഃ , ||

|| ^xനി ¹ - - - - - ^x - - - - - ^x - - - - - ^x - - - - - ^x - - - - - ^x - - - - - ^x - - - - - ||

1. || ^xയ ¹ഃ , ^xപ ²ഃ ³മ ¹ഗ ²മ ³തി ¹സ ²ഃ | ^xസ ³ഃ , ^xതി | ^xഗ ²മ ³ഃ ¹പ ²ഃ ³യ ¹ഃ || നി

2. || ^xസ ¹ഃ , ^xകി ²മ ³ഗ ¹രി ²സ ³ഃ , ^xകി ²മ ³പ ¹യ | ^xസ ³ഃ , ^xനി ¹യ ²പ ³മ ¹ഗ | ^xസ ³ഃ , ^xമ ²ഃ ³പ ¹യ || നി

3. || ^xപ ¹ഃ ²യ ³നി ¹നി ²യ ³പ ¹പ ²മ ³ഗ ¹മ | ^xപ ²ഃ ³യ ¹പ ²മ ³ഗ | ^xകി ²മ ³ഗ ¹രി ²സ ||

|| ^xപ ¹ഃ ²യ ³സ ¹സ ²കി ³രി ¹മ ²മ ³പ ¹യ | ^xപ ²യ ³തി ¹സ ²നി ³നി | ^xയ ¹പ ²മ ³ഗ ¹മ ²പ ³സ || നി

4. || ^xസ ¹ഃ , ^xതി ²മ ³മ ¹തി ²ഗ ³സ ¹തി ²നി | ^xയ ³നി ¹പ ²മ ³ഗ ¹മ | ^xകി ²മ ³മ ¹പ ²യ ³തി ||

|| ^xസ ¹ഃ , ^xയ ²സ ³നി ¹യ ²മ ³പ ¹ഃ ²പ ³മ ¹ഗ ²രി ³സ ¹നി | ^xസ ³ഃ , ^xസ ²മ ³ഗ ¹മ ²പ | ^xയ ³ഃ , ^xയ ¹പ ²മ ³പ ¹യ ||

|| ^xനി ¹യ ²പ ³മ ¹പ ²യ ³നി ¹യ ²മ ³ഗ ¹രി ²സ | ^xനി ³സ ¹കി ²മ ³പ ¹യ | ^xനി ³യ ¹പ ²മ ³ഗ ¹മ ²പ ||

~~~~~

x¹ പമപമ പ¹ ഹനിയാപാ പമപാ | യാധാധാപാ | മാഗാപാധാ |

x ന - - - - - ഖ - - - - - കോ - - - - -

x സാ , , , , , ധാ , , , , , പാകാധാ | പാമോ , , , , , ഗാ | തീമാഗാസാ |

x തീ , , , , , തീഗാതിസാ , , , , , തീമാഗാമോ | പാധാസാതി ||

x പാനിപമപമധാസാ പമപാ | മഗതിഗാതിസതി | മാധാപാ , , , , ,

x മപധസാസതിഗതിസനിധപമ | പനിധധാപപമ | ഗസാതി , മപധ || സാ ൧൧

~~~~~

x പാ , , , , , നിധധപമതിഗതിഗ | സാ , , , , , നിമാഗമ | പാമപധധമ ||

x പ - - - - - ഞ - - - - - മ - - - - - | - - - - - ഞ - - - - - | സ്വാ - - - - -

1. x പാ , , , , , മോ , , , , , ഗാതിമാ | ഗാതിഗാസാ | , , , , , തീ , , , , , മാ || പ

~~~~~

x ധാധാനിധപപാമഗതിമഗതിഗ | സ , , , , , നിമാഗാപമാ | ധാധാധസധധമ || പ

3. || ^xക ¹പ ¹യ ²നി ²യ ³പ ³പ ³മ ³ഗ ³തി || ^xഗ ^vസ ^vതി ^vമ ^vഗ ^vമ ^vഗ ^vതി || ^xഗ ^vസ ^vതി ^vമ ^vഗ ^vതി || ^xഗ ^vസ ^vതി ^vമ ^vഗ ^vതി ||

|| ^xക ¹ി ¹ഗ ¹തി ¹സ് ¹ഃ ¹ , ¹ക ¹ി ¹മ ¹ഗ ¹സ ¹ഃ ¹ തി ¹പ ¹മ ¹ഗ ¹സ ¹ || ^x , ^xതി ^vമ ^vഗ ^vഃ ^vമ ^vപ ^vമ ^v || ^x , ^xപ ^vയ ^vപ ^vഃ ^vയ ^vഡ ^vസ ^v || പ

4. || ^xസ ¹ഃ ¹ , ¹സ ¹നി ¹യ ¹നി ¹യ ¹പ ¹പ ¹മ ¹പ ¹ || ^xമ ^vഗ ^vമ ^vക ^vക ^vി ^vഗ ^vതി ^vസ ^v || ^xസ ^vതി ^vക ^vമ ^vപ ^vപ ^vയ ^v ||

|| ^xപ ¹പ ¹ഃ ¹മ ¹ഗ ¹തി ¹സ ¹തി ¹മ ¹ഃ ¹ഗ ¹മ ¹പ ¹പ ¹ || ^xഡ ^vപ ^vഃ ^vനി ^vഡ ^vപ ^vമ ^v || ^xപ ^vനി ^vഡ ^vപ ^vഃ ^v , ||

|| ^xമ ¹പ ¹മ ¹ഃ ¹തി ¹മ ¹ഗ ¹ക ¹ി ¹സ ¹ഃ ¹ക ¹ി ¹മ ¹ഗ ¹ || ^xസ ^vതി ^vമ ^vഗ ^vഃ ^vമ ^vഗ ^vമ ^v || ^xപ ^vപ ^vഃ ^vനി ^vഡ ^vപ ^vമ ^v ||

|| ^xമ ¹പ ¹ഡ ¹സ ¹ഃ ¹സ ¹ക ¹ി ¹തി ¹മ ¹ഗ ¹ക ¹ി ¹സ ¹നി ¹ഡ ¹ || ^xപ ^vഃ ^vനി ^vഡ ^vപ ^vഃ ^vപ ^vമ ^vഗ ^v ||

|| ^xതി ^v , ^xഗ ^vക ^vി ^vസ ^vതി ^v , ^xമ ^vപ ^vയ ^v ||

പത്തമശ്ലോകം

—:—

ഫിനി കൃതികൾ.

* ബിഹാസ്—മിടുമ്പുനി അലിനാമം—കൃഷ്ണ

സംഗമപതിയനിധപമഗാരിസ; അഖംസനിധപമഗാരിസ; മേലുകുന്ദാംധീരമങ്കരാമോണം (ധീരം=29)

നാമം	അംഗങ്ങൾ		മാതൃകൾ	കാലക്രമം	താലവട്ടം ഒന്തി
	ദൃതം	അനുദൃതം			
ചിറയ്ക്കുനി			4	മാതൃകനിത	
ആടിനാളം	0	0	2	നാലുഅക്ഷരം വീതം	x v x x x x

6
 5
 4
 3
 2
 1
 0
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

[illegible]

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

॥ സംസ്കൃതപദ്യകൃതികൾ ॥

[illegible]

5. നിസ്തിനിമിത്തം: ഹാദാ ചന്ദനത്തരതരവജ്ജ്യാംഗലഗാന്തി സന്ദേശ

* നോട്ട്—ഇത രാഗത്തു ചരിയഗമാനഞ്ചളീൽ കൈവികി നിഷാദവാ ബുതിഷ്ഠുവം പ്രയാഗിഷാദഞ്ച.

—:൧:—

* ഖിഫാഗ്—ഖിന്ദസ്സാനി ആദിത്തം—കൃഷ്ണ സ്വതി ഗ്രക പ നി

ആ=സ ഗ മ പ നി യ നി സ; അവ=സ് നി യ പ മ ഗ നി സ; മേളകർത്താ=ധീരഗങ്കരാളരണം (ധീര=29)

താളം	അംഗസംജ്ഞ		മാതൃകൾ	കാലക്രമം	താളവട്ടം ജ്ഞി
ഖിന്ദസ്സാനി ആദിത്തം	ഭുതം	അനുഭൂതം	അനുഭൂതം	മംത്രമുനിന	താളവട്ടം ജ്ഞി
	൦	൧	2	1	താളവട്ടം ജ്ഞി

പ || സ സ സ സ സ ഗ | മ പ നി നി | സ 3 ; || സ നി യ പ പ മ ഗ ഗ | മ പ മ ഗ | ഗ ൦ ഗ പ ||

|| - - - - - ഏ | രി ആ - വി | രീ - - - || - - - ഗോ - രീ - - - കാ | നാ ക-ബ | ഖി - ര - ||

|| പ മ മ ഗ ഗ ൦ ഗ നി സ സ ഗ | മ പ നി നി | സ ൦ ; ||

|| മോ - യ ൦ യേ - - - - ഏ | രി ആ - വി | രി - - - ||

തില്ലാന

കുലം—തൃപുതം

സ്വ | നി | ഗ | മ | പ | യ | നി |

ആ = സ തി ഗ മ പ യ നി സ ; അവ = സ നി പ മ ഗ നി സ ; മേളകങ്ങൾ = മേഖകുലം (മേഖ = 3)

താളം	അംഗസംഭാരം			മാതൃകൾ			കാലക്രമം	താളവട്ടംജതി																		
	ലഘു	ദൃതം	പ്രതം	7																						
തൃപുത	1	0	0	3	2	2	മാതൃകനിര രണ്ടു അക്ഷരം വീതം	<table> <tr> <td>x</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>x</td> <td>v</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="6">അക്ഷരവിന്യാസം</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	x	1	2	x	v		അക്ഷരവിന്യാസം											
	x	1	2	x	v																					
അക്ഷരവിന്യാസം																										

പ || 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 ||

^x || തി കി തി ¹ തി കി ടി സ ² നി സ ³ ടി || ^x തീ പ മ ഗ രി സ ^v തി | ഗ മ പ മ തി സ ^v ||
² || സ ര സീ അ ഹ ഭ വ ഗ - ക ര വ ട സ വ | സ - ന ത ച തി ത - - - - - ||

2. കലിതരൈസിതകളുമാവാലുള്ള ഖഗാകവാഹനഭവ ഉപദേശാങ്കകീഴുപദേശാങ്കകീഴുമാനമാവാ
3. ഗ്രാഹിപതയ പാമയവിമലങ്ങളുണ്ടിതരേഹ ഉഷ്ണഗളോജ്വ താഖണ്ഡ ചരണ ബോധമര ധൃതമാഹ
4. കവിഗൃതവനാലാകകൃഷ്ണ സാത അകമലദിനേഗ സാഗോധിപ താപവിമോചന സ്യാനനുരൂപമാകര.

—:0:—

ഉദേശ

ശബ്ദ

മുപ്പത്തഞ്ചുതാളങ്ങൾ.

സ്വതന്ത്രതാളങ്ങൾ	I ലവം	II ദ്വയം	III ത്വയം	IV ചതുർവ	V പഞ്ച	VI ഷഡ്	VII ഏകം
അംഗങ്ങൾ	ഒന്ന് $\times 1$	ഒന്ന് $\times 2$	...	ഒന്ന് $\times 4$	ഒന്ന് $\times 8$	ഒന്ന് $\times 16$	ഒന്ന് $\times 32$
ലവം	...	...	...	...	...	...	...
അഞ്ചുജാതികൾ	ഓരോ അമ്പതാളത്തിലുള്ള മാത്രസംഖ്യയും അവയുടെ ആകെത്തുകയും						
I. ചതുരശ്രം	$4+2+4+4=14$	$4+2+4=10$	$2+4=6$	$4+1+2=7$	$4+2+2=8$	$4+4+2+2=12$	4
II. ത്ര്യംഗം	$3+2+3+3=11$	$3+2+3=8$	$2+3=5$	$3+1+2=6$	$3+2+2=7$	$3+3+2+2=10$	3
III. ദ്വിതം	$7+2+7+7=23$	$7+2+7=16$	$2+7=9$	$7+1+2=10$	$7+2+2=11$	$7+7+2+2=18$	7
IV. ഖണ്ഡം	$5+2+5+5=17$	$5+2+5=12$	$2+5=7$	$5+1+2=8$	$5+2+2=9$	$5+5+2+2=14$	5
V. സങ്കീർണ്ണം	$9+2+9+9=29$	$9+2+9=20$	$2+9=11$	$9+1+2=12$	$9+2+2=13$	$9+9+2+2=22$	9

ചതുരശ്രം ത്രിപുടയെ ആദികാളമെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. ചതുരശ്രവും ത്ര്യംഗവും കൂടിയതു കിരീടവും, ചതുരശ്രവും ഖണ്ഡവും കൂടിയതു സങ്കീർണ്ണവും ആകുന്നു.

ഏകം || സരിഗമപ || സരിഗമ || ഇതിനെ മൂന്നു അംഗങ്ങളായി ഭംഗിച്ചിട്ട് കാളം പിടിക്കുന്നതാണ് തദ്വ്യം. ത്രിപുടയെ രണ്ടു അംഗങ്ങളാക്കി കൂടി കാളം പിടിക്കുന്നതു ത്രിപുട ചായ്വ് ആകുന്നു. (ചതുരശ്രം ത്രിപുടയെ രണ്ടു അംഗങ്ങളാക്കി കൂടി കാളം പിടിക്കുന്നതു ത്രിപുട ചായ്വ് ആകുന്നു.)

1. നാഭോൽപത്തിപ്രകാരത്തെ വിവരിക്കുക.
2. സാധാരണ നാഭങ്ങൾക്കും സ്വരങ്ങൾക്കും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം എന്ത്?
3. സംഗീത വിദ്യയിൽ ശ്രുതി എന്ന പദത്തെ ഏതെല്ലാം അർത്ഥങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ചുവരുന്നു?
4. ശ്രുതികൾക്കും സ്വരങ്ങൾക്കും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധം എന്ത്?
5. പ്രകൃതികൾ വികൃതികൾ ഉൾപ്പെടെ സ്വരങ്ങൾ മനുജനത്തിലും ധ്വനിസാമ്യംകൊണ്ടു ആ മനു-ം മറ്റു മനുജന്മാരിലും ഉണ്ടെന്നു എന്തിനായിട്ടാണ് സ്വരങ്ങൾ മനു എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്?
6. ദശവിധ നമകങ്ങൾ ഏതെല്ലാം എന്ന് ഉദാഹരണസഹിതം പറയുക.
7. മേളരാഗങ്ങൾ ഏതു ഉണ്ടല്ലോ? ഏതു എന്നു കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നതു എങ്ങിനെ എന്നു വിവരിക്കുക.
8. സംപൂർണ്ണരാഗം, വർജ്ജരാഗം, വക്രരാഗം ഇവയുടെ ലക്ഷണം പറയുക. വർജ്ജവക്രരാഗങ്ങളുടെ വിഭാഗങ്ങൾ എത്ര? അവയുടെ പേരുകൾ പറയുക.
9. പലരാഗങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ്? ആറു ദേശ്യരാഗങ്ങളുടെ പേരുകൾ പറയുക.
10. താളത്തിനു പറ്റുന്ന പ്രാണങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നും അവയിൽ ഒന്നു ഗ്രഹം ആണെന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഗ്രഹം എന്നാൽ എന്ത്? അത് എത്രതരമുണ്ടു്? ഭാഭോ തരത്തെയും ഉദാഹരണസഹിതം വിവരിക്കുക. ഏതു തരത്തെയാണ് അവപാണി എന്നും ഏതു തരത്തെയാണ് ഉപരിപാണി എന്നും പറയുന്നത്?
11. "ശ്രുതിമാതാ ലയഃ പിതാ" എന്ന വാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം എന്ത്?
12. കേരളഗൈയത്രി, ശരണ, മധ്യമാവതി, ബിലഹരി ഈ രാഗങ്ങൾ ഏതു മേളരാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടതെന്നും, ഈ രാഗങ്ങൾക്കുള്ള സ്വരങ്ങളുടെ ആരോഹണാധാരോദ്ധാരകൂടം എങ്ങിനെ എന്നും പറയുക.

തിരുവനന്തപുരം വലിയകൊട്ടാരം ഭാഗവതർ
ബ്രഹ്മരൂപി ചാതുർഭാഗവതർ അവർകളുടെ അഭിപ്രായം.

ബാലാമൃതം എന്ന സംഗീത പുസ്തകം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള എസ്സ്.
രംഗനാഥയ്യർ എന്റെ ബാല്യസ്നേഹിതരായ വലിയ കൊട്ടാരം ഭാ
ഗവതർകോടിയിൽ ചേർന്ന ഗണപതിസ്തോത്രങ്ങളുടെ പുത്രനാണ്.
ഈ രംഗനാഥയ്യർ ചെറുപ്പകാലം മുതൽ സംഗീതവിദ്യ ശരിയായ
രീതിയിൽ അഭ്യസിച്ചു ഇപ്പോൾ സംഗീതത്തിൽ നല്ല യോഗ്യത
സമ്പാദിച്ചിരിക്കുന്നതുകണ്ടിട്ട് എനിക്കു വളരെ സന്തോഷമായിരി
ക്കുന്നു. സ്വാതന്ത്രിയനാൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള
കീർത്തനങ്ങൾ മുതലായതു് ഈ രംഗനാഥയ്യർ സ്വരപ്പെടുത്തി താളം
മുതലായതുകൾക്കു അടയാളങ്ങൾ ഇട്ടു ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഈ പുസ്തകം
ഞാൻ പരിശോധിച്ചുനോക്കി. ഇതിൽ സ്വരപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന
രീതി അതതു പാട്ടുകൾക്കു പുറത്തുമായി ഏപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള മട്ടകൾ
അനുസരിച്ചുതന്നെയിരിക്കുന്നു. വില മതിക്കപ്പെടാത്ത രത്നങ്ങൾക്കു
തുല്യമായ ഈ പാട്ടുകൾ ശാശ്വതമായി റിപ്രിന്റുത്തുവെക്കുന്ന
ശരിയായി സ്വരപ്പെടുത്തി പുസ്തകമായി അച്ചടിക്കുന്നതിന്നു ഇതേ
വരെ ഇടവരാത്തതിനെപ്പറ്റി എനിക്കുണ്ടായിരുന്ന വ്യസനത്തെ
രംഗനാഥയ്യർ തീർത്തിട്ടുള്ളതിനെ വിചാരിച്ചും ഇതു ഭാരമേറിയ വേ
ലയെ നിർവഹിച്ചതിനെപ്പറ്റിയും ഞാൻ അത്യന്തം സന്തോഷി
ക്കുന്നു. കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഈ പാട്ടുകൾ പഠിക്കുന്നവർക്കു് ഈ പു
സ്തകം വളരെ ഉപയോഗമുള്ളതായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ അഭിപ്രായ
പ്പെടുന്നു.

വിജ്ഞാപനം.

1. ബാലാമൃതം (സ്വാതിതിത്തനാദം മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സു കൊണ്ടു കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയ സംഗീതകൃതികൾ എസ്. രംഗനാഥപ്പിൻ സ്വരപ്പെടുത്തിയത്)

		രൂ.	ണ.	പൈ
	മുഴുവൻ പുസ്തകം	2	8	0
2.	ടി. ച. രം. വി. ഭാഗം (ഒന്നാം രണ്ടാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	6	0
3.	ടി. ച. രം. വി. (മൂന്നാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	7	0
4.	ടി. ന. രം. വി. (നാലാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	8	0
5.	ടി. ജ. രം. വി. (അഞ്ചാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	9	0
6.	ടി. ത. രം. വി. (ആറാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	10	0
7.	ടി. സ. രം. വി. (ഏഴാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	12	0

		രൂ.	ച.	കാ.
8.	നീതികഥകൾ (മൂന്നാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	4	0
9.	സമുചാരഭീഷിക (നാലാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	6	0
10.	കഥാകൗമുദി (അഞ്ചാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	4	0
11.	കലാവതി (ആറാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	5	0
12.	അമൃതജലം (ഏഴാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	7	0
13.	ആരോഗ്യരക്ഷാ ഗ്രന്ഥം			
	ബി. കല്യാണി അമ്മ (അഞ്ചാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	14	4
14.	ടി. ച. രം. വി. ഭാഗം (ആറാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	0	17	18
15.	ടി. ന. രം. വി. ഭാഗം (ഏഴാം ക്ലാസിക് ലക്ഷ്യം)	1	0	8

അപേക്ഷിക്കേണ്ട മേൽവിവരങ്ങൾ:—

R. T. Pillay,
Bookseller,
Chalai, Trichur.